

A Nagy Nemzetgyűlés VIII. ülészakájának munkálatai

Nicolae Ceaușescu elvtárs felszólalása

TISZTELT KÉPVISELŐ ELVTÁRSAK!

A Szocialista Egységfront Országos Tanácsa megvitatta a nagynemzetgyűlési törvényhozási ciklusok időtartamának kérdését. Abból a tényből kiindulva, hogy a pártkongresszusokat ezentúl ötvenként tartjuk meg, s minthogy kívánatos, hogy a nagynemzetgyűlési választásokra rendszeresen a pártkongresszusok után kerüljön sor, mert így a nép elé terjeszthetjük a következő időszakra szóló tevékenységi programot, a Front Országos Tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy a Nagy Nemzetgyűlés időtartamát is négy évről öt évre kell meghosszabbítani.

A Szocialista Egységfront e következtetésének megfelelően az Államtanács helyesnek tartva ezt az álláspontot egyetértett vele, s a Nagy Nemzetgyűlés elé terjeszti az Alkotmány megfelelő módosításáról szóló törvénytervezetet. A törvénytervezetet megkapták és ezért úgy vélem felesleges erre kitérnem. Amennyiben az Alkotmány módosítására és a Nagy Nem-

zetgyűlés megbízatásának öt évre való megszabására vonatkozó törvénytervezetet elfogadják — és meggyőződésem szerint elfogadják — azt is el kell határoznunk ezen az ülészakán, hogy meghosszabbítjuk a Nagy Nemzetgyűlés 6. törvényhozási ciklusát. Abból az elgondolásból indulunk ki, hogy az új törvényhozói választásokat 1975 márciusában rendezzük meg, vagyis az 1974-ben megtartandó pártkongresszus után. Minthogy a jelenlegi törvényhozási ciklus megbízatása 1973 márciusában lejár, további két évvel meg kell hosszabbítani e megbízatás időtartamát. Ugyanigy — figyelembe véve, hogy a néptanácsi választások is egyidejűleg történnek — javasoljuk a néptanácsok megbízatásának meghosszabbítását. Ezt a törvénytervezetet is megkapták önök. Kérem, fogadják el mind az első, mind pedig a második törvénytervezetet, mivel lehetőséget nyújtanak szocialista társadalmunk vezető szervei tevékenységének jobb megszervezésére. (Taps.)

Törvény

Románia Szocialista Köztársaság Alkotmánya 45. szakasza 1. bekezdésének és 81. szakasza 3. bekezdésének módosításáról

Románia Szocialista Köztársaság
Nagy Nemzetgyűlése elfogadja
a jelen törvényt

1. SZAKASZ. — Az Alkotmány 45. szakaszának 1. bekezdése és 81. szakaszának 3. bekezdése módosul és szövege a következő lesz:

1. A 45. szakasz 1. bekezdése: „A Nagy Nemzetgyűlést 5 éves törvényhozási ciklusra választják meg, amelyet az előző Nagy Nemzetgyűlés mandátumának megszűnésétől számítanak”.

2. A 81. szakasz 3. bekezdése: „A néptanács mandátumának időtartama 5 év az előző néptanács mandátumának megszűnésétől számítva”.

2. SZAKASZ. — Románia Szocialista Köztársaság Alkotmányát a jelen törvény 1. szakaszában foglalt módosításokkal újra közzé kell tenni.

A belkereskedelmi tevékenységről szóló törvénytervezet ismertetése

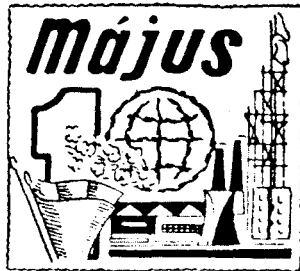
— Előterjesztette Nicolae Bozdog elvtárs —

A termelőerők nagyarányú fejlődése és a lakosság életszínvonalának állandó emelkedése nyomán az egész gazdasági és társadalmi életünkben végbement mélyreható átalakulások szükségessé teszik a gazdasági tevékenység szervezésének és vezetésének önkéntesítését és megkövetelik az egész belkereskedelmi tevékenység javítását.

Ebből a célból született a belkereske-

delmi tevékenységről szóló törvény tervezete, amelyet engedelmükkel, a Minisztertanács megbízásából, megvitatás és jóváhagyás végett előterjeszték.

Pártunk, Nicolae Ceaușescu pártfőtitkár elvtárs állandó gondoskodása a lakosság áruellátásának további javításáról, a gazdasági tevékenység e fontos ágazatának

Május
1
köszön-
tésére

Túlszárnyalták felajánlásukat

A Butor- és Épületvasalásokat Gyártó Vállalat (IAMMBA) szorgalmas közössége folytatja sikersorozatát. Amikor az üzemszervezetek jártuk Popa Alexandru elvtársal, a szakszervezeti bizottság elnökével, mindenütt azt újságolták, hogy az egész évi felajánlásokból május 1-ig esedékes részt már túlszárnyalták. S ez a részleg dolgozóinak munkáját dicséri. Érdemes megemlíteni azt, hogy az öszi és téli tervet egyaránt 538 000 lejjel lépték túl. A munkatermelékenység 1,1 százalékkal növekedett a felajánlott 0,3 százalékkal szemben. Év elején vállalták még, hogy tíz új terméket állítanak elő a műszaki terv felül. Eddig öt készült el ezekből. Sorozatgyártásokat is megkezdtek. A takarékosági akció is eredményes. Tíz tonna fémel takarítottak meg eddig abból a 33 tonnából, amit év végéig szándékoznak megvalósítani.

Kiváló eredmények ezek. Nagy mértékben hozzájárultak a sikerhez a szerszámkiosztók, akik komplex félautomata és automata szerszámokat állítottak elő. Ott láttuk dolgozni Bătrîn Gheorghe-t és Ure T. S.

(Folytatása a VI. oldalon)

Befejezés előtt a kukorica vetése

Egyre több állami mezőgazdasági vállalatból és szövetkezeti gazdaságból értesítik szerkesztőségünket: befejezték a kukorica vetését. Ez a tény ismételt bizonyítja, hogy mezőgazdasági dolgozónk halványozott erővel igyekeznek kihasználni a kedvező időjárást. S ha már itt tartunk, tegyük említést arról is, hogy az utóbbi napokban szinte az egész megye területén hullott csapadék s ezáltal gyarapodott a talaj nedvességtartalma. Különösen ezt tartják szem előtt most a földművelői, ezért igyekeznek, dolgozni kora reggeltől késő estig, hogy a jól előkészített és a lehullott csapadéktól nedvesebbé vált magágyba kerüljön minél hamarabb a kukorica. Mint minden más tavaszi munkálatot, így a kukorica vetését is korábban kezdték ezen a tavaszon a kuvini termelőszövetkezet tagjai és az ott dolgozó traktorosok. Kihasználva a gépek kapacitását, most már arról számolhatnak be, hogy befejezték az 540 hektár kukorica vetését.

A hét elején az iratosi termelőszövetkezetben is leálltak a vetőgépek. Az újradíj gépesítési állomás főkönyvelője, Băbeanu Alexandru elvtárs arról tájékoztott bennünket, hogy a tegnapi nap folyamán az aluniși, az ujradíj, a buzsăki, a gâji és a nagyvarjasi termelőszövetkezetekben dolgozó gépesítési alegységek traktorosai is befejezték a kukorica vetését. A mai nap folyamán végeznek a frumuseeni-i és a fintinelei gazdaságokban is. Dicséretet érdemelnek a gépesítők, hiszen nem kevesebb mint 3160 hektár

CSIGYAR ISTVÁN

(Folytatása a III. oldalon)

(Folytatása a III. oldalon)

(Folytatása a VI. oldalon)

A Nagy Nemzetgyűlés VIII. ülészakájának munkálatai

Engedjék meg, hogy a Minisztertanács megbízásából megvitatás és jóváhagyás végett önök elé terjesszem a községek közvetlen kezelésében lévő erdőkkel való gazdálkodásról szóló törvénytervezetet.

Ez a törvénytervezet tükrözi pártunk és államunk gondoskodását az ország erdőalapjával való ésszerű gazdálkodásról. Ugyanakkor kifejezi a faanyagszükségletek kielégítéséhez fűződő helyi érdekek egybehangolását az állam általános érdekeivel, amelyek az országunk területén lévő erőforrások teljes és magas foku hasznosítására vonatkoznak.

A törvénytervezet rendelkezései megteremtik a szükséges feltételeket ahhoz, hogy a községek közvetlen kezelésében lévő, csaknem félmillió hektár terjedelmű erdők beilleszkedjenek az erdőgazdálkodás egységes rendszerébe, amely korszerű elvvel és műszaki szabályokon alapszik, az állami erdészeti szervek irányítása, ellenőrzése alatt és műszaki segítségnyújtása mellett.

Társadalmunk jelenlegi és jövőbeli szükségletei megkövetelik, hogy ezek az erdők is fokozottabb mennyiségű és minőségű faanyagot termeljenek, reális termelési potenciáljuknak megfelelően. Ugyanakkor még nagyobb mértékben kell biztosítaniuk a talaj és a vizek védelmét, hozzá kell járulniuk az ország falmvainak és községeinek szépítéséhez és jelentős szerepet kell betölteniük a természet és a környezet megőrzésében.

Ennek révén az egész erdőalappal való gazdálkodás és annak felújítása szervesen és teljes mértékben bekapcsolódhat abba az intézkedési komplexumba, amelyet Nicolae Ceaușescu elvtárs pártunk főtitkára, az Államtanács elnöke megjelelt az erdőgazdálkodási fősztályának a Nagy Nemzetgyűlés állandó bizottsága ez év februári jelentése alapján végzett elemzése alkalmával.

A községi erdők helyzetének, valamint a velük való gazdálkodás módjának elemzéséből (1965-től, vagyis attól kezdődően, hogy a községek közvetlen ügykezelésbe kerültek) kitűnik:

A Minisztertanács megbízásából tisztelettel a Nagy Nemzetgyűlés elé terjesztem megvizsgálás és elfogadás végett a törvénytervezetet a vizgazdálkodásról Románia Szocialista Köztársaságban.

A Románia Szocialista Köztársaságban bekövetkezett mélyreható társadalmi-gazdasági változások, a lakosság életszínvonalának szüntelen emelkedése, az ipar gyors fejlődése és a mezőgazdaság korszerűsödése folytán, a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építési szakaszára való áttéréssel lényegesen növekedtek a vízszükségletek, egyre nagyobb méretek és bonyolultabb problémává lett a vizgazdálkodás.

Országunk természetes vízkészletei aránylag korlátozottak más európai országokhoz viszonyítva, s minthogy a gazdaságilag jelentős legtöbb vízen évről évre növekedett a fogyasztás, a rendes körülmények között felhasználható hozam igen korlátozott.

A megnövekedett szükségletek kielégítése céljából nagyszabású vizgyűjtési munkálatokba kezdünk, hogy megfelelő mennyiségű vizet tároljunk azokban az időszakokban, amikor a hozam meghaladja a szükségleteket, s e mennyiségeket olyan időszakokban használjuk fel, amikor a természetes hozam nem elegendő a lakosság, az ipar és más célok vízellátására. Ugyanakkor azonban hatékony intézkedésekre van szükség a korlátozott vízkészletek ésszerű felhasználására, mivel a vízszükségletek állandóan növekednek.

A vízkészletek fokozott felhasználásával szoros kapcsolatban növekszik a vízszennyeződés is, mert az ipar és a települések egyre nagyobb mennyiségű szennyvizet ürítenek a folyóvizekbe. Minthogy a vízszennyeződés miatt a vizeket csak kisebb mértékben lehet felhasználni a lakosság, az ipar és a mezőgazdaság szükségleteinek kielégítésére és romlanak a környezeti egészségügyi körülményei is, erélyes szabályozásokat kell elfogadni, hogy a vízminőség védelme terén betartsák az állami fegyelmet.

Minthogy bizonyos esetek káros következményekhez is vezethetnek, sőt igazl természeti csapásokat is okozhatnak, szabályozni kell a normális lefolyást biztosító intézkedéseket, valamint az áradások és a jég rendszeres megelőzésére,

A községek közvetlen kezelésében lévő erdőkkel való gazdálkodásról szóló törvénytervezet ismertetése

— Előterjesztette Mihail Suder elvtárs —

A szóban forgó erdők területe több mint 10 százalékkal csökkent annak következtében, hogy egyeseknek más rendeltetést adtak, illetve a nemzetgazdaság más ágaihoz kapcsolták.

Ezeknek az erdőknek 44 százaléka gyenge hozamu, tehát felújításra szorul. Az erdősítési munkálatokat az előirányzathoz képest nem egészen 30 százalékgig valósították meg, s jónéhány erdősítési munkálat nem felel meg az erdőgazdálkodási műszaki normáknak.

Ezekben az erdőkben nem hasznosították megfelelőképpen a faanyagot, a törvénytelen döntésekből származó károk évről-évre tetemesek voltak.

A szóban forgó erdőkkel való gazdálkodás szabályozó rendelkezéseinek előírásai már nincsenek összhangban a kibocsátásuk óta eltelt 16 év során bekövetkezett politikai, gazdasági és társadalmi változásokkal.

A jelzett hiányosságok felszámolása, a magas foku erdőgazdálkodás biztosítása, a tevékenység javítását szolgáló megfelelő egységes és törvényes keret megteremtése céljából a felső párt és állami szervek gondoskodása folytán összeállították a ma előterjesztett törvénytervezetet.

Az általam ismertetett és a nyilvános vitából származó indítványok alapján javított törvénytervezet először is hangsúlyozza, hogy a községek közvetlen ügykezelésébe tartozó — a törvénytervezetben községi erdőknek nevezett — erdők állami tulajdonú képeznek, az egész nép javáért. Hozzá tartoznak Románia Szocialista Köztársaság erdőállományához, tehát az erdészeti szabályok rájuk is vonatkoznak.

A néptanács végrehajtó bizottságok fe-

lelnek azért, hogy ezekkel az erdőkkel az Erdészeti Törvénykönyv előírásainak, az ennek alapján kibocsátott szabályozó rendelkezéseknek és az előterjesztett törvénytervezetnek megfelelően jól gazdálkodjanak.

Az erdőgazdálkodást és az erdők őrzését a községi néptanács végrehajtó bizottsága gondoskodása folytán az erdőkezelési jóváhagyásával alkalmazott községi erdésznek látják el. A községi erdésznek joguk van az egyenruhához az erdőterületnél dolgozó erdészekre vonatkozó szabályozó rendelkezések feltételeinek megfelelően.

A tervezet leszögezi, hogy a községi erdőkkel való gazdálkodás alapkódoként a erdőgazdasági üzemterv, amelyet az erdőgazdálkodási és építőanyagipari miniszter rendelete hagy jóvá. Az előirányzat szerint tilos az erdőt termőképeségükön kívül kitermelni.

Annak érdekében pedig, hogy az erdőgazdasági üzemtervek alapján összeállított évi tervekben előirányzott helyreállítási munkálatokat, mint például saját faiskolák létesítése, erdősítések, helyreállítások, arborétum gondozás és védelem, maradéktalanul és magas minőségi szinten elvégezzék, a tervezet leszögezi, hogy mindezeket a munkálatokat a községi néptanács végrehajtó bizottságok hajtják végre az állami erdőgazdálkodási egységek műszaki segítségével.

A tervezet előirányozza továbbá, a községi néptanács végrehajtó bizottságoknak joguk van bevonni az ifjúságot és a parasztságot a hazafias munkával történő erdősítésbe, illetve erdőhelyreállításba.

Az összes erdőgazdálkodási és helyreállítási munkálatok végzéséhez, a szóban forgó erdők őrzetének erősítéséhez szük-

séges alapok biztosítása céljából a törvénytervezet előirányozza, hogy a községi néptanács végrehajtó bizottsága faanyagot a következő arányban utalhat ki: legfeljebb 30 százalékat a község közösségi szükségleteire, illetve az állami tervben a mezőgazdasági termelőszövetkezetek saját szükségleteinek fedezésére, 70 százalékat pedig a községi lakosok saját szükségleteire fizetés ellenében.

Az előirányzat szerint a gazdaságok szükségleteinek kielégítésére szánt faanyagmennyiség hét százalékaig terjedő hányadát a községi néptanács végrehajtó bizottsága — nővre szóló javaslatra — ingyen adhatja a különleges anyagi nehézségekkel küzdő személyeknek: rokkantaknak, árváknak, özvegyeknek, öregeknek.

A faanyagok és erdei melléktermékek mint a fakéreg, kaszáló, hancs, erdei gyümölcsök stb. — hasznosításából származó összegek a községi erdészeti alaphoz tartoznak, s azt kizárólag a következő költségek fedezésére fordítják: erdőgazdálkodás, telepítés, faiskolák, erdősítés, erdőgondozás, beültetés, erdővédelem, az erdő hasznosítása és kitermelése, valamint őrzésük biztosítása.

A törvénytervezet körülhatárolja és leszögezi az államhatalom és az állami közigazgatás helyi szerveinek a helyi Gazdálkodási és Állami Közigazgatási Bizottságának, az Erdőgazdálkodási és Építőanyagipari Minisztériumnak, az erdőkezelőnek a hatáskörét és felelősségét a községi erdőgazdálkodással kapcsolatban, és világosan fogalmazza meg a fenti egységek együttműködésének módjait.

A törvénytervezet azt is előirányozza, hogy hogy az erdőt kezelő néptanács végrehajtó bizottságokat a legjobb gazdálkodó álló 5-7 tagú községi erdőgazdálkodási bizottságok támogatják; ezeket a községi megbízottak gyűlései négy évre választják meg.

Befejezésül hangsúlyozom azt a meggyőződésemet, hogy a községi néptanácsok által kezelt erdőkkel való gazdálkodásról szóló törvénytervezet elfogadása a Nagy Nemzetgyűlés által, hatékony eszközt fog jelenteni a X. pártkongresszuson az erdőállomány konzerválására, megvédésére és fejlesztésére kijelölt irányelvek megvalósításában.

A vizgazdálkodásra vonatkozó törvénytervezet ismertetése

— Előterjesztette Angelo Miculescu elvtárs —

leküzdésére, illetve az ellenük való védelemre vonatkozó intézkedéseket.

Az érvényben lévő szabályozás — az 1953. április 4-én kelt 143. számú törvényerejű rendelet — már nem felel meg országunk jelenlegi társadalmi-gazdasági fejlődési szakasza követelményeinek.

A szóban forgó szabályozás kidolgozása idején ugyanis a vízigények jóval kisebbek voltak a természetes vízkészleteknél, az ipar, a mezőgazdaság és a települések akkori fejlettségi foka nem vetett fel a mostaniakhoz hasonló problémákat a vízszennyeződéssel kapcsolatban.

Napjainkban azonban a vízszennyeződés veszélye növekszik az országban, a természetes vízkészletek bizonyos időszakokban csökkennek, intézkedések történnek a vizek rendezett felhasználására, s ilyen körülmények között az érvényben lévő törvényi szabályozásai nem kielégítőek, illetve jó részt nem megfelelőek.

A növekvő vízigények kielégítése, a szennyeződés elleni védelem és a vizek pusztító hatásának leküzdése céljából a Román Kommunista Párt X. kongresszusának irányelvei, a vízkészletek ésszerű felhasználására, az öntözési, ártmentesítési, lecsapolási és erőző ellenes munkák bővítésére vonatkozó, s az 1971 és 1975 közötti időszakra, valamint távollatilag a továbbiakra szóló országos program, továbbá a vizgazdálkodási tevékenységnek a jelenlegi gazdasági-társadalmi szükségletek szintjén történő fejlesztésére vonatkozó program, amelyet a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának Végrehajtó Bizottsága 1970 márciusában hagyott jóvá, jelentős vizgazdálkodási intézkedéseket és feladatokat irányoztak elő.

A párt és az állami vizgazdálkodási politikájának megvalósítása érdekében a törvények tökéletesítésének és rendszeres-

tésének hatalmas munkája keretében, ami a párt és államvezetőség, személyesen Nicolae Ceaușescu főtitkár elvtárs kezdeményezésére és közvetlen irányításával folyik, kidolgozták Románia Szocialista Köztársaság vizgazdálkodási törvénytervezetét.

A törvénytervezet a jelzett megfontolásokból kiindulva rögzíti a vizgazdálkodás alapvető jogszabályait annak az elvnek az alapján, hogy a vizgazdálkodás Románia Szocialista Köztársaságban állampolitika.

A törvénytervezetben foglalt alapelvek közül, mint például a vízkészletekkel való ésszerű gazdálkodás, a vizek és a vizeken építendő műtárgyak komplex felhasználása, a felszíni és földalatti vizek szennyezésének törvényes eltávolítása, a vizgazdálkodás tervszerűsítése, külön szabályozások vonatkoznak a vizek pusztító hatásának leküzdésére. A törvénytervezet intézkedéseket irányoz elő a normális lefolyás biztosítására, a vizek normális útját gátló minden akadály felszámolására, leszögezte a partmenti személyek vízhasználatát és vizgazdálkodási szervek feladatait a partok és a meder karbantartásával kapcsolatban. A törvény szabályozta egyben az árvízlektüzdési akciók szervezését magas vízállás esetén.

A vizek ésszerű felhasználása érdekében előírták a vizet használó szocialista szervezeteknek azt a kötelezettséget, hogy olyan technológiai folyamatokat vezessenek be, amelyek minél kevesebb vizet fogyasztanak, lehetővé tegyék a víz újbóli felhasználását és biztosítsák minél nagyobb mértékben a kiürített használt vizek volumenének és ártalmasságának csökkentését.

Jelentős helyet foglalnak el a törvénytervezetben a vizek minőségi védelmére

vonatkozó szabályok. A használt vizeket amelyek szennyezhetik a felszíni vagy talajvizeket, nem szabad kiüríteni, csupán megfelelő tisztítás után, s ennek érdekében mindazok a minisztériumok, központi és helyi szervek, amelyeknek alárendeltségében a vizeket szennyező egységek vannak, kötelesek gondoskodni vztisztító állomások és berendezések építéséről és ezek hatékony üzemeltetéséről. A vizek minőségi védelmére vonatkozó törvényes rendelkezések betartásának ellenőrzése elsősorban az Állami Vízügyi Felügyelőség hárul, amely az Országos Vízügyi Tanács keretében működik.

Külön szabályokat írtak elő azoknak a munkálatoknak a tervezésére, kivitelezésére, karbantartására és üzemeltetésére vonatkozólag, amelyekkel vizeket építenek vagy amelyeknek kapcsolatuk van a vizekkel, megállapítva, hogy az ilyen munkálatokat nem szabad kivitelezni a vizgazdálkodási szervek véleményezése nélkül, sem pedig üzembe helyezni vagy használatba adni ugyanazon szervek engedélye nélkül.

Ismervé azt, hogy a vízfolyások rendezésével kapcsolatos munkálatok általában nagy arányú munkálatok, amelyek nagy területek elfoglalásával járnak, a törvény számos szabályozást is tartalmaz annak érdekében, hogy a feltétlenül szükséges területek elfoglalását, párhuzamosan azzal a kötelezettséggel, hogy a rendezési munkálatokkal tegyék lehetővé olyan területek felhasználását, amelyek természetes körülmények között áradásoknak voltak kitéve.

A törvény meghatározza a vizgazdálkodási szervek és feladataikat. A vizgazdálkodást az ország egész területén és a hidrográfiai medencékben a Vízügyi Országos Tanács biztosítja. Törvényes hatáskörüknek megfelelően jelentős szerepük van a megyei vizgazdálkodási szerveknek, amelyek a megyei néptanács végrehajtó bizottságok szakosított szerveiként gondoskodnak a vizgazdálkodásról helyi viszonylatban.

(Folytatása a III. oldalon)

A Nagy Nemzetgyűlés VIII. ülészakájának munkálatai

(Folytatás az I. oldalról)

gyűlés VI. törvényhozási ciklusa és a néptanácsok mandátuma időtartamának 1975. márciusáig való meghosszabbításáról szóló törvényt.

A napirend folytatásaként felszólalt **Ion Gheorghe Maurer** elvtárs, a Minisztertanács elnöke, s ezeket mondta: A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának 1972. április 18-i plenáris ülésén hozott határozat értelmében, az Alkotmány 43. szakasza és Románia Szocialista Köztársaság Nagy Nemzetgyűlése működési szabályzatának 61. szakasza alapján javasolom a következő módosításokat Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának összetételében:

— **Paul Niculescu-Mizil** elvtárs kinevezését a Minisztertanács alelnöki tisztségébe;

— **Leonte Răutu** elvtárs felmentését a Minisztertanács alelnöki tisztségéből azzal kapcsolatban, hogy más megbízatást kapott;

— **Iosif Banc** elvtárs felmentését a Minisztertanács alelnöki tisztségéből és a mezőgazdasági, élelmiszeripari és vízügyi miniszteri tisztségéből azzal kapcsolatban, hogy más megbízatást kapott;

— **Gheorghe Cloară** elvtárs felmentését a Tudomány- és Technológiaügyi Országos Tanács elnöki tisztségéből azzal kapcsolatban, hogy más megbízatást kapott;

— **Ion Stănescu** elvtárs kinevezését a belügyminisztériumi tisztségbe;

— **Angelo Miculescu** elvtárs felmentését a Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Minisztérium miniszteri rangu államtitkári tisztségéből és kinevezését mezőgazdasági, élelmiszeripari és vízügyi miniszterré;

— **Dan Enăchescu** elvtárs felmentését az egészségügyi miniszteri tisztségéből és **Theodor Burghel** elvtárs kinevezését egészségügyi miniszterré.

A Nagy Nemzetgyűlés szavazólapos tiltkos szavazással elfogadta a Minisztertanács összetételében javasolt módosításokat.

Azután **Nicolae Bozdog** elvtárs, belkereskedelmi miniszter ismertette a belkereskedelmi tevékenységről szóló törvénytervezetet. **Aurel Vijoli** képviselő, a gazdasági-pénzügyi bizottság elnöke előterjesztette a nagynemzetgyűlési állandó bizottságok jelentését a vita alá bocsátott törvénytervezetről.

Az általános vitában felszólaltak a következő képviselők: **Nicolae Vereș**, az RKP Maros megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Constantin Mateescu**, a Centrocoup felügyelő bizottságának elnöke, **Dumitru Joița**, București municípium néptanácsának első alelnöke, **Pogea Brîncoveanu**, a szakszervezetek Hunedoara megyei tanácsának elnöke, **Viorica Lușă**, a KISZ Bihar megyei bizottságának titkára és **Ioan Ichim**, az RKP Bacău municípiumi bizottságának első titkára, a municípium polgármestere.

Ezután a törvénytervezetet megvitaták szakaszonként és golyókkal történő tiltkos szavazásra bocsátották. A képviselők által jóváhagyott egyes módosításokkal a Nagy Nemzetgyűlés elfogadta a belkereskedelmi tevékenységről szóló törvényt. A törvény szövege, amelynek tervezetét közzétették a sajtóban és nyilvános vitára bocsátották, meg fog jelenni a Hivatalos Közlönyben.

A délutáni ülésen, a napirend következő pontjánál **Mihai Suder** képviselő, az Erdőgazdálkodási és Építőanyagipari Minisztérium miniszteri rangu államtitkára előterjesztette a községek közvetlen kezelésében lévő erdőkkel való gazdálkodásról szóló törvénytervezet ismertetését, **Vasile Marin** képviselő, a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási bizottság alelnöke pedig előterjesztette azoknak a nagynemzetgyűlési állandó bizottságoknak a jelentését, amelyek megvizsgálták a törvénytervezetet.

Az általános vitában felszólaltak a következő képviselők: **Petre Dănică**, az RKP Vilcea megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Gheorghe Spineanu**, a Bălești községi (Gorj megye) mezőgazdasági termelősövetkezet elnöke, **Ion Maldet**, a Krassó-Szörény megyei néptanács alelnöke és **Alexandru Marcu**, a topiljai (Harghita megye) erdőgazdálkodási kutatóállomás erdőmérnöke.

A továbbiakban a törvénytervezetet szakaszonként megvitaták és golyókkal való tiltkos szavazás alá bocsátották. A Nagy Nemzetgyűlés a vita során a képviselők által elfogadott egyes kiegészítésekkel együtt elfogadta a községek közvetlen kezelésében lévő erdőkkel való gazdálkodásról szóló törvényt.

Ez a törvény is, amelynek tervezetét a sajtó közzétette és nyilvános vita tárgyát képezte, a Hivatalos Közlönyben jelenik meg.

A délutáni ülés befejező részében **Angelo Miculescu** képviselő, mezőgazdasági, élelmiszeripari és vízügyi miniszter ismertette Románia Szocialista Köztársaság vízgazdálkodási törvénytervezetét. **Dumitru Coliu** képviselő, a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási bizottság elnöke ezután előterjesztette a nagynemzetgyűlési állandó bizottságok jelentését a vita tárgyát képező törvénytervezetről.

A törvénytervezettel kapcsolatos általános vitában felszólaltak az alábbi képviselők: **Teodor Coman**, az RKP Tulcea megyei bizottságának első titkára, a megyei néptanács elnöke, **Nicolae Păduraru**, a moreni (Dimbovită megye) községi szondamestere, **Constantin Amariei**, a Vaslui megyei néptanács első alelnöke és **Petruța Constantinescu**, a Fierbintzi község (Ilfov megye) mezőgazdasági termelősövetkezet elnöke.

A szakaszonkénti vita után a törvénytervezetet a képviselők tiltkos szavazása alá bocsátották. A képviselők által jóváhagyott kiegészítésekkel a Nagy Nemzetgyűlés elfogadta Románia Szocialista Köztársaság vízgazdálkodási törvényét. A törvény, amelynek tervezetét a sajtó már közzétette és a közvélemény megvitatta, szintén megjelenik a Hivatalos Közlönyben.

Az ülés péntek reggel folytatja munkáját.

(Agerpres)

A belkereskedelmi tevékenységről szóló törvénytervezet ismertetése

(Folytatás az I. oldalról)

kötelezettségeről a törvénytervezet kidolgozása alkalmából is megmutatkozott, értékes utmutatásokban jutott kifejezésre.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának határozata alapján a törvénytervezetet nyilvános vita alá bocsátottuk, lehetővé téve a dolgozóknak, hogy hozzájáruljanak a tervezet véglegesítéséhez. A számos javaslat és észrevétel, amelyet a lakosságtól, valamint a 350 000 kereskedelmi alkalmazottól kaptunk, bizonyítja, hogy a tervezet nagy érdeklődést keltett.

A belkereskedelmi tevékenység célja — amint azt a törvénytervezet első szakasza feltünteti — a lakosság ellátása jó minőségű áruval és a vásárlók példás kiszolgálása.

A lakosság ellátását szolgáló árualap évről évre nőtt, s ezt tükrözte az eladott áruk mennyiségének növekedése is. Az elmúlt hat évben a szocialista kereskedelem általánosan eladott áru mennyisége több mint 60 százalékkal vagy értékben kifejezve, hozzávetőleg 40 milliárd lejellel nőtt. Ez a belkereskedelmi munkát jellemző dinamikus fejlődés a következő öt évben tovább tart. Az 1971. évi tervet teljesítettük és tulszárnyaltuk. Teljesítettük és tulszárnyaltuk az idei első negyedévi tervet is, s a múlt év azonos időszakához viszonyítva, csaknem 10 százalékos növekedést értünk el.

A lakosság számának, a dolgozók pénzjövödelmének és az árualapnak a növekedése arányában fejlesztettük és sokrétűen kiépítettük a szocialista kereskedelem hálózatát. 1972 elején több mint 64 000 üzlet és közértkezelési egység működött; ezek összterülete csaknem 5 millió négyzetméter. Hat évvel ezelőtt 11 000 egységgel, illetve 1,6 millió négyzetméterrel kevesebb volt.

A kereskedelmi hálózat fejlesztésével egyidejűleg korszerűsítjük a városi és falusi kereskedelmi egységeket, s egyre nagyobb gondot fordítunk a piacokra, jobb feltételeket biztosítunk a piaci cladáshoz.

A belkereskedelmi tevékenységnek számos kérdése és vetülete van, s ezek lényegében a lakosság túlnyomó többségét érintik. Eppen erre való tekintettel voltunk úgy, hogy egységes és általános szabályozást kell kidolgozni.

A szóban forgó törvénytervezet egészében azt szolgálja, hogy intézkedései révén a modern és hatékony kereskedelmi te-

vékenység a jelenlegi követelményeknek és a keresletfelmérési lehetőségeknek a színvonalán bontakozzon ki, aktívan hasson a termelésre, operatíván alkalmazkodjon a városi és a falusi lakosság ellátási szükségleteihez.

A kereskedelmi tevékenység tervszerű lebonyolítását harmonikusan egybekapcsoltuk azzal, hogy nagy hatáskörű és illetékességet biztosítottunk az államigazgatás helyi szerveinek és a kereskedelmi szervezeteknek.

Igy előirányoztuk, hogy a lakosság ellátása szempontjából döntő fontosságú kérdéseket, mint például a szállítási feladatokat és az árualapellátást a fontosabb élelmiszer és más termékeknek, a kiskereskedelmi árúértékesítési mennyiséget, valamint a beruházások össz volumenét és a nyereségi előirányzatokat, központi szinten határozzák meg a megyei és București municípiumi néptanácsok végrehajtó bizottságainak véleményezésével.

Hasonlóképpen a kisebb jövedelemmel rendelkező lakosok támogatása érdekében az évi állami tervekben továbbra is külön előirányozzuk, milyen minimális mennyiségeket kell biztosítani az ellátásnál a fontosabb termékekből vagy az olcsóbb árúválasztékból, valamint a gyermekáruk cikkekből.

A Belkereskedelmi Minisztérium, amely a belkereskedelem terén valósítja meg a párt és az állam politikáját, felelősséggel tartozik a lakosság ellátásáért és az egész kereskedelmi tevékenység megszervezéséért, s a tervezet meghatározza kire tartozik e feladatok megvalósítása.

Fontos helyet foglal el az államigazgatás helyi szerveire háruló teendők és feladatok meghatározása a megye, a municípium, a város vagy a község területén lebonyolított kereskedelmi tevékenység tekintetében. A területi árukészlet meghatározása, az értékesítési hálózat fejlesztése, a városi és falusi kereskedelmi tevékenység fölötti ellenőrzés csupán néhány a fontos teendők közül, amelyeket a törvénytervezet a néptanácsok végrehajtó bizottságainak hatáskörébe utal, hogy operatíván oldják meg a sajátos és sokoldalú helyi jellegű kérdéseket.

A törvénytervezet külön feladatokat ír elő a fogyasztási javakat előállító szocialista termelőegységek számára, amelyeknek — a kereskedelmi szervezetekkel szorosan együttműködve — alaposan kell ismerniük a fogyasztási szükségleteket, növelniük kell a termelési mennyiséget, szüntelenül bővíteniük kell a termékek skáláját és állandó gondot kell fordítaniuk a termékek minőségére.

Tekintettel arra, hogy a mezőgazdasági termelősövetkezetek, ezek tagsága, az egyéni mezőgazdasági termelők és kisiparosok is hozzájárulnak a lakosság ellátásához, a törvénytervezet szabályozza termékeik értékesítésének módjait.

A kereskedelem korszerűsítése és gazdasági hatékonysága fokozása tekintetében a törvénytervezet rendelkezéseket ír elő a műszaki-anyagi alap egybehangolt fejlesztésére, az új technika, az új eladási formák bevezetésére, az árubeszerzési és szállítási munkálatok gépesítésére, a forgó eszközök körforgásának meggyorsítására és a munkaerő céltudatos felhasználására.

A kereskedelem műszaki-anyagi alapjának egybehangolt fejlesztésével kapcsolatban és az állami tervelőirányzatoknak megfelelően intézkedéseket jelöl ki, amelyeknek értelmében a településrendezési munkálatok keretében, valamint a lakóházak terveinek kidolgozásánál kötelező módon meg kell határozni a szükséges kereskedelmi és szolgáltatási dotációkat, elhelyezéseket és kivitelezésük szakaszait, mégpedig olyképpen, hogy a lakosokkal egyidejűleg használatba adhassák ezeket.

A törvény külön fejezete foglalkozik a lakosság ellátásával és kiszolgálásával kapcsolatos szabályokkal, amelyek pontosan meghatározzák az állami és szövetkezeti kereskedelmi egységek, az összes kereskedelemmel foglalkozók feladatait és felelősségeit a megfelelő kiszolgálás érdekében. Külön kiemeli a kereskedelmi személynézetnek azt a kötelességét, hogy kul-

turált és méltó magatartást tanúsítson a vevőkkel szemben, s egész tevékenységében tántoríthatatlanul alkalmazza a szocialista etika és méltányosság elveit.

A fogyasztók érdekeinek megvédésére a törvénytervezet intézkedik arról is, hogy a központi és helyi szervek ellenőrzést gyakoroljanak, és büntetéseket ír elő azokra, akik megszegik a kereskedelmi szabályokat.

Következésképpen a törvénytervezet egyaránt tükrözi szocialista kereskedelmünk csaknem 25 éves tapasztalatait, valamint a kereskedelem feladatait és további fejlesztési irányait.

Nicolae Ceaușescu főtitkár elvtárs nemrég újból felkérte néhány egységet a főváros kereskedelmi központjaiban. A helyszínen tett észrevételek és az adott utmutatások az ellátás módját, a kereskedelmi területek intenzív kihasználását, a korszerű kereskedelemhez tartozó előrecsomagolás kiterjesztését, a félkésztermékek forgalmazásának növelését, az árúválaszték széles körű bővítését, a kereskedelmi dolgozóknak az egység vezetését és a kiszolgálás iránti érdeklődését és felelősségét illetően, számottevő segítséget nyújtanak munkánkhoz, eleven tanubizonyosságai annak, hogy a párt és az állam vezetősége milyen nagy gondot fordít a lakosság problémáira. Mindezek az utmutatások helyet kaptak az önök elé terjesztett törvénytervezetben.

Véleményünk szerint a jelen törvénytervezet elfogadásával megfelelő keretet biztosítunk ahhoz, hogy javuljon az egész belkereskedelmi tevékenység, ami pozitív hatással lesz a fokozott árúigények kielégítésére és a lakosság kiszolgálására.

Biztosítjuk önöket, hogy mindent elkövetünk a törvény rendelkezéseinek végrehajtása érdekében.

A vízgazdálkodásra vonatkozó törvénytervezet ismertetése

(Folytatás a II. oldalról)

A vízgazdálkodásra vonatkozó állami feyelem erősítése céljából szükségesnek mutatkozott, hogy a hangsúlyozott társadalmi veszéllyel járó törvénytérítésekkel bünteselekménynek minősítsék és mint ilyen szankcionálják.

A vízgazdálkodási törvénytervezetet a tömegek széleskörűen megvitaták, több száz javaslat és indítvány hangzott el a megkövetelt javítás érdekében. Ezeket megvizsgálták, megvitaták, s nagyrészt belefoglalták a Nagy Nemzetgyűlés elé terjesztett tervezet jelenlegi formájába. A tervezetet megvitaták a nagynemzetgyűlési állandó bizottságok is.

Nicolae Ceaușescu elvtárs, a Román Kommunista Párt főtitkára a Központi Bizottság 1970. március 17—19-i plenáris hangsúlyozta:

„Köztudomású, hogy a víz, különösképpen a ivóvíz biztosítása a modern társadalom léte szempontjából elsődleges problémává válik. Ilyen értelemben nagy felelősség hárul ránk nemzetiünk jövője iránt; éppen ez kötelez bennünket arra, hogy intézkedjünk a vizek megőrzése és a jó vízgazdálkodás felől.”

Engedjék meg, hogy hangsúlyozzam: a Nagy Nemzetgyűlés a jelen tervezet elfogadásával megteremteli a jogi keretet a felelősségteljes feladat teljesítéséhez.

Tudomány a mezőgazdaságért

A jó termőföld az eredmények záloga

A levegő és az „apró lények”

A levegő is fontos alkotó eleme a termőföldnek. A növény föld alatti részei állandóan lélegzenek, oxigént használnak el és széndioxidot lehelnek ki. A talaj levegőjének ezért állandóan meg kell ujulnia. A megfelelő légcserét a morzsás szerkezet biztosítja, főleg abban az esetben, ha a morzsák elég nagyok. Ha a talaj üreges vízzel tölti ki, a légsere megszűnik.

A termőföld „apró lényei” is nagyon fontosak. Egy kísérleti állomás adatai szerint a trágyázott szántóföld egy hektárnyi területén a talaj felső 15 centiméterében 8500 kilogramm baktérium, ugyanannyi gomba, 140 kilogramm alga és 250 kilogramm protozoa (véglény) él. De többszáz kilogramm a rovarok, fonálférgek, szárlábúak, csigák stb. súlya is.

Ez a sok apró élőlény végeredményben mind a talaj szervesanyag-tartalékából táplálkozik és részese a talaj ugynevezett emésztésének, amely növényi tápanyagokat hoz létre. A talaj termelékenysége nagymértékben függ ennek a folyamatnak a sebességétől, amelyet viszont a talaj nedvessége, levegő tartalma és hőmérséklete befolyásol.

A szakemberek széles körű vizsgálatokat folytatnak annak megállapítására, hogy a növényvédő szerek milyen mértékben befolyásolják a talaj apró lényekének életműködését. A kísérletek eredményei meggyőzték, mert egyes szerek hátráltatják ugyan egy időre az apró lények életét, az egyensúly azonban hamarosan helyreáll, sőt, ezek a szerek néha serkentőleg hatnak. Természetes, hogy minden új növényvédőszert ebből a szempontból is ki kell vizsgálni.

FABIÁN GYÖRGY

A futurológusok és gazdasági szakemberek egyaránt kutatják az előttünk álló évtizedektől remélt fejlődés távlatait.

Milyen lesz a világ 2000-ben?

Hogyan alakul népessége?

Tudjuk-e biztosítani a jelenlegi népesség kétszeresére duzzadt földlakók élelmiszerrel való ellátását?

Milyen eddig még kiaknázatlan élelmiszer forrásokkal rendelkezik földünk? Meddig növelhetjük a jelenleg megművelt földterületek terméshozamát? Sikeresül-e eredményesebbé tenni a mezőgazdaságban az időjárás viszontagságai elleni küzdelmet?

Ilyen és ehhez hasonló kérdésekre keressük a választ.

Ugy tűnik, a jövőt illetően a mezőgazdaság korántsem támaszkodhat csak saját tapasztalataira. Segítségül hívja a vegyipart, a tudomány legújabb eredményeire építi az újonnan bevezetett módszereket.

A szocialista mezőgazdaság, jellegénél fogva, különösképpen igényli a gépészt, a kemizálást és a különböző tudományosan megalapozott módszerek alkalmazását.

A földet termékenynek mondjuk akkor, ha meg van az a képessége, hogy az elvetett magot sokszorososan visszaadja. Ehhez az szükséges, hogy a mag a talajban kicsírázhasson, a gyökerek szétterjedhessenek, s a növény fejlődésének minden szakaszában bőségesen megtalálja az élet három alapfeltételét, a vizet, a tápanyagokat és a levegőt. Mindennek egyik alapfeltétele a megfelelő morzsás szerkezetű talaj.

A normális talajban a váz-részeket — a homok és kölszt szemcséket — az agyag és a humusz tapasztják össze nagyobb részékké, morzsákká. Az agyag a kőzetek elválásának terméke, a humusz pedig a talajban élő növények és állatok maradványainak elkorhadása révén jön létre.

A morzsák ellenállnak a víz bontó hatásának, szerkezetük állandó, ha a kőanyag

pelyhes szerkezetét mészevegyületek biztosítják. Az ilyen talajban az időjárás változásai egymagukban is létrehozzák a kívánatos morzsás szerkezetet.

Ha a talaj nem tartalmaz elegendő mészt, akkor a hidrogén ionok hatása alatt áll és savanyu jellegű. Az ilyen talajokban az időjárás változásai nem biztosítják a morzsás szerkezetet, mert hiányzik a mész, mely az agyagot és a humuszt erőteljesen pelyhesít. Az ilyen talajok nehezen művelhetők meg, a rögök felaprítása nagy erőt kíván és a munka eredménye bizonytalan.

Még kedvezőtlenebb a morzsás szerkezet kialakulása, ha a talaj nátriumsókat tartalmaz. Ilyenek a szikes talajok. Ezek is megjavíthatók, ha bennük a nátriumot mésszel cserélik ki.

A talaj és a víz

A termések nagyságát rendkívüli mértékben befolyásolja az, hogy mi történik a talajban a lehullott csapadékkal, vagy öntöző vízzel.

Ha a talajba sok nedvesség kerül, például bőséges eső vagy öntözés révén, a víz kitölti a talajban lévő összes üregeket, majd lefelé szivárog és ha egy vízel át nem eresztő réteghez ér, ott összegyűlik. Ez a talajvíz. A talajvíz szintje nagyon különböző mélységben lehet és ez nagymértékben befolyásolja a talaj termelékenységét. Ha a talajvíz szintje túl közel van a föld felületéhez, akkor a talajon csak mocsári növényzet él meg. Ha viszont olyan mélyen található, hogy kultúránövényeink gyökerei nem tudnak odáig lejutni, akkor nem hasznosítható a növényzet vízzel való ellátására. Ez az eset gyakran fordul elő az alföldön, ahol a vízel át nem eresztő réteg igen mélyen van.

Ilyenkor a növények azt a vizet hasznosítják, amely a talaj részecskéihez tapadva, nedves hártya alakjában veszi körül azokat.

A növény a vízzel együtt a benne oldott kálium, nitrogén és foszfor tartalmu sokat is felszívja.

Van-e alapja a „parasztreguláknak”?

A természettel szorosabb kapcsolatban élő földművelő ember sajátos termelő tevékenységéből adódóan igyekszik a várható időjárást s az attól sok tekintetben függő termést előre „megjósolni”.

A régi kalendáriumok jóvendőmondásait koholmányoknak kell tekintenünk, de a nép tapasztalatain alapuló, rövidebb időszakokra vonatkozó „előrejelzéseiket” helyesnek kell elismerni.

Szokásos az évszázadokon át érlelődő tapasztalatokat bizonyos jeles napokhoz fűző, hatatosan hangzó parasztregulákba foglalni. A napok pontos meghatározása természetesen túlzás, de az időszak megjelölése évszázadok megfigyelésén alapuló statisztikai valószínűség népszerű formában történő rögzítése és így nem lehet tudománytalannak minősíteni.

A téli időjárás szakossága magyarázza azt az általában helytálló néphitelt, hogy enyhe január vége vagy február eleje után hidegebb március eleji napok következnek. Egy-egy ilyen szakasz időtartama ugyanis körülbelül 60 nap, s ezen belül a meleg és a hideg időszakot 30 nap választja el egymástól.

Számos parasztregula fűződik február másodikához, amelynek lényege az, hogy a napos február eleje még távolról sem jelenti a tél végét.

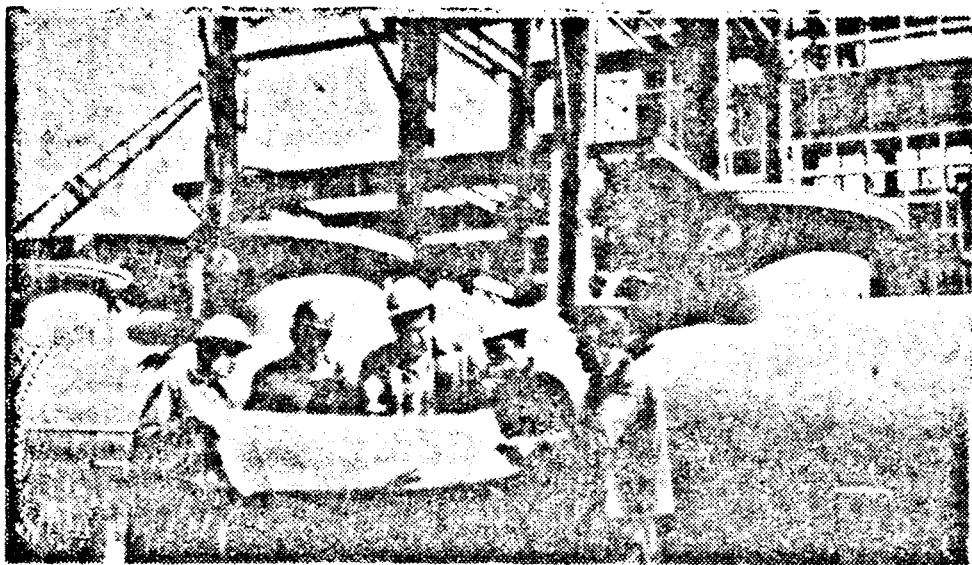
Kedves a macsó február eleji ébredéséhez fűződő közismert mese is.

Február 6-hoz, Dorottyá naphoz fűződik egy másik mondás: „Dorottyá még szorítja, Julianna (február 16) már látja”.

TÓTH JÓZSEF

Rovatvezető

M. SZABÓ MÁRIA

A Piatra Neamț-i Műtrágya Kombinát.

Napjaink egyik legégetőbb kérdése, különösen, ha a demográfiai robbanást vesszük figyelembe, hogy földünk 2000-ben várható 7 milliárd lakosának megfelelő mennyiségű élelmiszert biztosítsunk.

A FAO (Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Világszervezet) szakemberei megállapították, hogy ezt a kérdést a tengerek és óceánok gazdaságosabb kiaknázásával, a megművelhető területek növelésével és a terméshozam fokozásával oldhatja meg az emberiség.

A tudósok zöme megegyezik abban, hogy a következő 25–30 évben a jelenlegi területek szakszerű kihasználásával is megoldhatjuk az élelmiszer termelés növelésének kérdését. Hitelt érdemlő számítások alapján, 1985-ig a világ mezőgazdaságának termelése akár 75 százalékkal is növelhető lenne.

E cél a mezőgazdaság kemizálása és gépésztése révén érhető el. A kémia hivatott arra, hogy termékeivel (műtrágyákkal, serkentőkkel, antibiotikumokkal, gyom- és rovarirtó szerekkel) segítse a növénytermesztést és az állattenyésztést. A vegyszereknek köszönhetjük azt, hogy ma szakszerűen irányíthatjuk a növények és állatok fejlődését. Az állattenyésztésben számos kémiai termék szolgál a természetes takarmányból hiányzó elemek pótlására.

A mezőgazdasági termelés erőteljes növelése ma elsősorban a műtrágyákra épül. A műtrágya minden egyes tonnája átlagban tíz tonna mezőgazdasági többletermékkel egyenértékű. Világviszonylatban a műtrágyaszükséglet és -termelés állandó növekedésben van. 1960-ban 29 millió tonna volt az évi fogyasztás, 1971-ben 70 millió és 1975-ben előreláthatólag eléri a 120 millió tonnát.

Hazánkban a szocialista mezőgazdaság megteremtése után a műtrágyagyártás központi kérdéssé vált s ez tükröződik gazda-

sági terveinkben is. Következésképpen a beruházások jelentős részét a vegyiparban a műtrágyagyártásra használjuk fel. Műtrágyagyártásunk főleg a nitrogén alapú vegyszerek felé orientálódott. A nitrogén tartalmu műtrágyák 80 százaléka ammóniumnitrát, 18 százaléka karbamid és 2 százaléka ammoniumsulfát. A nitrogén alapú műtrágyák mellett kálium és foszfor tartalmuakat is gyártanak. A további fejlődés lehetőségét a komplex műtrágyák alkalmazásában kell keresnünk. Ezek együtt tartalmazzák a káliumot, a nitrogént és a foszfort. A hazai ipar korszerű vegyi kombinátokban (Marosvásárhely, Turnu Măgurele, Roznov, Năvodari) biztosítja a mezőgazdaság műtrágyaszükségletét.

Az utolsó évtizedben hazánkban is rohamosan fejlődésnek indult a vegyipar, az az ága, amely gyom- és rovarirtószereket gyárt. Világviszonylatban a fejlődés a DDT nevű rovarirtó alkalmazásával indult meg. Ezt követően több más vegyi anyag került felhasználásra a mezőgazdaságban: aldrin, dieldrin, HCH (hexachlorciklohexan) és számos szerves foszforvegyület. A ditiokarbónátok gombaölő hatása a gabona és burgonya tárolásában játszik szerepet.

Az ipari méretű állattenyésztés elképzelhetetlen a tudományos szempontok alapján összeválogatott kombinált takarmányok felhasználása nélkül. Ezek a kombinált takarmányok vitaminokat, nyomelemeket, szintetikus aminosavakat, antibiotikumokat is tartalmaznak.

A kémiai termékeknek a mezőgazdaságban történő alkalmazását nem mindig részesítik kellő figyelemben. Zavart okoz az, hogy bizonyos vegyi anyagok (például a DDT is) a szervezetben felhalmozódnak és ott mérgezést okozhatnak. A kutatók jelenleg olyan vegyi anyagokat keresnek, amelyek felhasználása nem jár a fentebb említett veszéllyel s nem is bontják meg károsan a természetben oly fontos biológiai egyensúlyt.

NAGY ZOLTÁN

A tanulók termelőmunkára nevelése

„En őt dicsérem csak, az élet anyját,
Kinek nővére Szépség és Szabadság
S kinek világa most hajnalodik”.

(JUHÁSZ GYULA: A MUNKA)

Világszerte keresik az oktató-nevelő munka forradalmasításának módjait. Korunk fő tendenciáinak megértése és felhasználása nem rekedhet az iskola falain kívülre. Az új technikai-ipari forradalom, a természettudományok hatalmas fejlődése nehéz próbatétel elé állítja a tanítás intézményeit.

Románia iskolapolitikája e kor tendenciáinak legvalószínűbb értelmezésével, egy sokoldalúan fejlett szocialista társadalom létrehozásának forradalmi szakaszában, a modern gazdasági termelés szükségleteinek megfelelő, az ifjú nemzedék életre nevelésének korszerű szempontjait tartja szem előtt.

Hogy „élet zengje be az

iskolát”, az iskolának meg kell szabadulnia évszázadok fölösleges konvencióitól, melyeket az Alma mater küszöbét átlépve a növények az égvilágon semmire sem tudnak felhasználni. A modern, azaz gyakorlati és társadalmi szükségletet kielégítő oktató-nevelői tevékenységnek magába kell foglalnia azokat a szellemi és gyakorlati értékeket, melyeket a növények a társadalom gazdasági, tudományos és kulturális területein az emberek és a maguk javára újabb értékek megteremtésével be tudnak váltani. Az iskola tehát nevelje az életre tanulóit! Az életre nevelésnek pedig egyik fontos eszköze a munka által munkára nevelés.

Szimpozion

Az RKP X. kongresszusa határozatainak pártunk politikára, NICOLAE CEAUȘESCU elvtárs utasításainak megfelelően a Nevelés- és Oktatásiügyi Minisztérium nagyszabású tervet dolgozott ki a termelés és oktató-nevelői tevékenység kapcsolatának szorosabbá fűzése és a tanulók munkára nevelése érdekében.

A X. pártkongresszus dokumentumaiból eredő nevelési elvek politikai jelentőségük s társadalmi vonatkozásai mélyek. Az általános műveltséget adó iskola ne csak elméleti sikon készíthesse fel tanulóit, hanem vértessze fel őket a termelőmunkában közvetlenül hasznosítható jártasságokkal; ezáltal hozzásegíti a növendékeket ahhoz, hogy felismerjék képességeiket és felkészültségüknek megfelelő helyet találhassanak maguknak a társadalomban.

A termelési-technikai gyakorlat eddigi eredményeinek tapasztalatait és távlati teendőit volt hivatott megfogalmazni a napokban megtartott megyei szimpozion. Hat szakosztályán — 1. A termelőmunka helye és szerepe a tanulók felkészítésében és nevelésében; 2. Iskolaműhely és mesteroktató az általános műveltséget nyújtó oktatásban; 3. Iskolaműhely és mesteroktató a technikai és szakoktatásban; 4. Az iskola mezőgazdasági parcellája; 5. Munkára nevelés az I–IV. osztályban (Tanítók); 6. Az óvodában — több mint 30 dolgozatot tartottak és vitattak meg. Általában átfogták valamennyi oktatási forma szémszögéből — az óvodától a liceum utáni tanintézetig — a munkával munkára nevelés elméleti és gyakorlati kérdéseit. Megvilágították, hogy az iskola feladata a társadalom gazdasági fejlődéséből fakadó konkrét termelési szükségleteket kielégíteni szakkaderek képzésével. A gyakorlati alkalmazás jelleget magára öltő oktató-nevelői tevékenységnek biztosítani kell a következő célkitűzéseket: a korszerű

későbbi feladatok körvonalait. Bevezetik az önkiszolgálás rendszerét, amely fejleszt a gyermekek önállóságát, előkészíti őket az iskolás kor munkáira. A sokoldalú fejlődést más játékos formák is biztosítják. Így például a kertészet vagy a kézügyességet, türelmet, kitartást fejlesztő kézmunka, rajz, kíváncsós játék stb., amelyek a különböző anyagok tulajdonságait ismertetik meg, illetve növelik a gyerekek önbizalmát és ötletességét.

Az elemiben a munkára nevelés már komolyabb feladatokat tűz a tanulóknak elé, hiszen a munkakészletek egyszerű formáit már az óvodában elsajátították. A gyakorlati foglalkozások, valamint a rajz, matematika, történelem, földrajz és környezetismereti órákon az I–IV. osztályos tanulókat a későbbiekben jól hasznosítható ismeretekkel

vértessze fel. A rajzórán, például, különböző mértani ábrákkal ismerkednek meg, a gyakorlati foglalkozásokon himzseket, könyvjelzőket, albumokat stb. készítenek. Természetrajzi ismereteik gyarapítását szolgálják a növény- és maggyűjtemények.

Ebben a korban igen nagy szerepet töltenek be a különböző játékok, közülük nem egy kimondottan a gyakorlati, technikai-tudományos ismereteket fejleszt. Ilyen ötletes játékok a „kis űrhajós”, „segítség a kőművest”, „hol aluszának az állatok és madarak”, „az ügyes mechanikus” stb., melyeket mind az iskolában, mind a pionrház különböző körében kedvel játszanak a gyerekek. A szimpozion a Tanítók szakosztályán az előadásokat a gyerekek munkáival szemléltetik.

Mikrofarmok

A falusi tanulók munkára nevelése többször, a növendékeket mezőgazdasági és ipari ismeretekkel egyaránt felvértezi. Sok helyütt az iskolaműhelyekben jól hasznosítható eszközöket gyártanak: kosarakat, seprűket, drótkerítést stb.

A mezőgazdasági munka megszerettetésének eszköze a mikrofarm, az iskolai parcella, amit a nagy mtsz mintájára szerveznek meg. A tanulók pontos munkafeladatokat kapnak és brigádokba szervezik őket. A termelés gyakorlatában a helyi sajátosságoknak, így a hegyvidéken a gyümölcs-termesztés, méhészet, szőlészet szakismereteinek kell

előtérbe kerülniük. A sikágon a növénytermesztés, konyhakertészet sokoldalú tennivalóival ismerkednek meg a tanulók. A gyakorlati munkának el kell mélyítenie a természetrajz-rak elméleti anyagát. A szaktanár hozzáértésétől, aldozatkészességétől függ, hogy a mikrofarmokon állandó, folyamatos munkát végezzenek nyáron a nagyvakáció idején is. A mezőgazdasági termelőmunka nevelési, alapelvei közé tartozik az is, hogy a tanulók ismerjék meg a célkitűzéseket, tudják, hogy milyen értékeket eredményez munkájuk, milyen célokra fordítják a mikrofarm jövedelmét.

Általános és szakiskolák, liceumok

Az iskolaműhelynek és mesteroktatónak döntő szerepe van a munkára nevelésben. A szimpozion érdekes gondolatot vetett fel: Az iskolaműhelyt szervezzék meg mindenütt úgy, hogy a tanulók jól érezzék magukat benne, megkedveljék a modern gépeket és munkaeszközöket, a munkában kielégülést találjanak, s ezáltal már a kezdet kezdetén indítást kapjanak arra a szakmára, amelynek alapismeretait az iskolában elsajátították. Nem szabad szem elől tévesztetni, hogy az iskolaműhelyek létrehozása nem öncél, feladata, hogy egy bizonyos szakma alapismereteinek gyakorlati elsajátításához járuljon hozzá. A szakmát csakis

úgy szerethetik meg a gyerekek, ha a környezet, a munkaeszközök érdekesek, vonzóak. A megyei néptanács iskolacsoportjában — tájékoztatót CZEGLÉDI JÓZSEF mérnök-igazgató — olyan asztalosműhelyt építenek, amely a környező általános iskolák tanulóinak szaktudását, pályaválasztásának irányítását szolgálja nemcsak eszközeivel, de felkészült szakemberek közreműködésével is. Az általános iskolák, liceumok és szakiskolák együttműködésére már a közeljövőben nagyobb gondot kell fordítani. A tízosztályos általános iskola előképzése olyan termelési-technikai jártasságokat és gyakorlatosságokat ad a tanulóknak, amellyel szükségse-

„Olyan liceumokra van szükségünk, amelyek a munka szellemében neveljék az ifjúságot, s megtanítsák dolgozni minden tevékenységi területen, mert minden társadalmilag hasznos munka megtisztelő munka; ebben a szellemben kell formálni a iskoláknak az ifjúságot! Az összes tanulóknak dolgozniuk kell a termelésben! Csak így lesz olyan liceumunk, amely valóban előkészíti az ifjú nemzedéket a szocialista és a kommunista társadalom számára”.

NICOLAE CEAUȘESCU

rően leszűkül majd a szakmai iskola tanulmányi ideje. Felvetődött az a kérdés is, hogy a liceumok termelési-technikai gyakorlatának szakosításával az értességi után valamilyen mesterségben jártasságot igazoló bizonyítványt is kapjon a végzős. Ennek megoldása további tanulmányok tárgya kell hogy legyen, mivel a tanulók hajlamait, pályaválasztási elképzeléseit nem lehet uniformizálni, s egyetlen liceumnak sincs lehetősége annyiféle szakmát megtanítani, amennyi erre az igény. Kétségtelenül igaz azonban az, hogy a termelési-technikai gyakorlatot

patronáló üzemek, vállalatok, kisipari termelőszövetkezetek stb. úgy irányítják ezt az előképzést, hogy a munkahely jellegzetes munkafolyamatait rendre elsajátítsa a tanuló és az iskolai tanulmányok befejezése után rövid időn belül megszerezhesse szakképesítését.

A falusi általános iskolákban a műhelyek megszervezésénél figyelembe kell venniük a szakiskola követelményeit is, mintegy segítséget kell nyújtaniuk ahhoz, hogy a tanuló gyorsan és könnyen beilleszkedhessen egy magasabb fokú szakmai képzésbe.

Bizonyít a kiállítás

Az iskolaműhelyek munkáiból több mint 2 ezer tárgyat állítottak ki a Fórum teremében. A kiállítás bizonyítja a termelő-technikai gyakorlat bevezetésének helyességét, ismerteti a munkával munkára nevelés máris megmutatózó eredményeit. Különösen kiemelkednek változatosságukkal, hasznosságukkal és kivitelezésükkel a lányok által készített ruhák, varrottasok, szöttek, himzsek, makramék stb. A lakberendezési tárgyak, butorok, munkaeszközök kiváló kivitelezésűek, gyermekeink

ügyességét, ízlését igazolják. A pionrház szakkörében készített hajó- és repülőmodellek, elektronikus szerkezetek, kerámia és műanyag tárgyak, pirogravurák stb. az alkotómunka iránti szeretetet, a képzőtevényt igazolják. A jól sikerült, eladással egybekötött, tárlat felvonultatja a mesteroktatók vezetésével történő új iskolai tevékenység legjobb eredményeit, s ebben az értelemben is az életre nevelő iskola új törekvéseinek sikerre.

Következtetések

A munkára nevelésnek nemcsak gyakorlati szerepe van. Hozzájárul a szocialista erkölcs, a legnemesebb emberi jellemvonások kialakításához, erősíti a munkásosztály, a dolgozók iránti tiszteletet, becsületbeli ügyé emeli a szabad és alkotó munkát, szocialista társadalmunk felvirágoztatásának eszközt. A munka becsületbeli fellegasában benne van a legnemesebb honpolgári kötelességek vállalásának és teljesítésének tudatossága, amely a szocialista hazaszeretet legszebb megnyilvánulásában, az önfeláldozásban, bátor helytállásban, a közösségi vagyoni megvédésében és állandó gyarapításában ölt testet. Az iskola felelősséget vállal a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom és a kommunizmus építésére hivatott ifjú nemzedék felkészítéséért.

Pártunk és államunk utmutatásainak maradéktalan megvalósítására a munkával munkára nevelésben közre kell működnie, közös arcvonalat kell kidolgoznia minden felelős tényezőnek: az iskolai KISZ és pionrszervezeteknek, az osztályfőnököknek, szaktanároknak, a szülői bizottsá-

goknak és a patronáló vállalatoknak.

A termelő-technikai munka megszervezésének szüntelen javítása számos gyakorlati kérdést is felvet: a falusi általános iskolák mesteroktatói tevékenysége folyamatosságának biztosítását; az iskola és az üzem, vállalat, mtsz stb. közötti együttműködés növelését; a jegyzet bevezetését a gyakorlati munkára; a munkabeszéket elkerülését; széles körű tapasztalatcsere megszervezését; a falusi iskolák mikrofarmjain a termelés változatosabbá tételét és nem utolsósorban a szakmai és pályaválasztási irányítás olyan megszervezését, hogy az megyénk konkrét gazdasági fejlődésének megfelelő, nagyjövőjű mesterségek iránti kedvet keltse fel a tanulóknak.

E nagyméretű megyei szimpozion sokoldalúan hozzájárult a munkára nevelés elméleti és gyakorlati kérdéseinek megvilágításához. Értékes következtetéseit, tapasztalatait az oktatói-nevelői tevékenység további javítása érdekében az iskolákban kell hasznosítani.

JÁMBOR GYULA
MÓZER ISTVÁN

Játszva dolgoznak

A korai sajátosságokat nem lehet figyelmen kívül hagyni. Már az óvodában

megkezdődik a munkára nevelés. Persze még játékosan, magukon viselve a

Az iskolaműhelyekben készült tárgyak kiállítása az eddigi eredményeket ismerteti.

1972. április 21.,

Péntek

Napkelte 5.22, napnyugta 19.07 óra-kor. Az évből eltelt 112 nap, hátra van még 254.

- 1799-ben született Táncsics Mihály, író.
- 1816-ban született Charlotte Brontë, író.
- 1882-ben hunyt el Vasile Conta, filozófus.
- 1910-ben hunyt el Mark Twain, író.

filmek

DACIA: A nagydíj (am., 9.30, 13, 16.30, 20). STUDIO: A vörös tér (sz., 10, 15, 18). MUREȘUL: Távoli tájak varázsa (NSZK, 10, 12, 14, 16, 18, 20). IFJUSÁGI: Dokumentum-filmek (10). Sohasem énekeltem apámnak (am., 14, 16, 18, 20). PROGRESUL (Ujarad): Róméó és Julia (a., 16, 19). SOLIDARITATEA (Gáj): Száz dollár a seriffnek (am., 17, 19). CFR (Grădiște): A végzetes tévedés (NDK, 17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Love story (am.). INEU: A nert-vai útközét (j.). CHIȘINEU CRÎȘ: Simon Bolivar (s). NAGYLAK: B. D. riadókészít-ségben (r.). KÜRTÖS: Anna ezer napja (a.). PANKOTA: A világ teremtese (r.). SERES: A várakozás (r.). SZENTANNA A repülő-tér (am.). PECSKA: Napraforgó (sz-o). SLARIA: Az estély (cs.). VINGA: Az asszony féljen a férjétől (g.). BUTTYIN: Cromwell (a.).

színház

SZOMBATON: Április 22-én 20 órakor: Vitrății (D-bérlet a Strungul územ, a Muncitorul Pieler szövetkezet és a solőrsko-la).

televízió

PÉNTEK

9.00 Telex. 9.05 Tudományos kilátó (ismétlés). 9.45 Népzene. 10.00 Német nyelv-tanfolyam (12. lecke). 10.30 Sebastian és a hajóroncs titka — folytatásos film. 11.00 Zenés, szórakoztató műsor. 11.40 dékko-rong-világbanjárás. A csoport: Svéd-ország—Finnország (III. játékidő). 12.10 Híradó. 16.00—17.00 Tévő-iskola. 17.35 Képzőművészet: barangolás kiállításokon. 17.50 Szemle. 18.15 Könyvzene. 18.35 Ri-port a mai faluról. 19.00 Emberek és tet-tek. 19.10 Műsorismertetés, hirdetések. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.10 Az Ap-pollo—16 két asztronautájának tevékenysé-ge a Holdon. 20.40 Film: A szél hajnalban eláll. 22.10 Irodalmi szemle. 22.40 24 óra.

hangverseny

Az Aradi Állami Filharmonia szimfoni-kus zenekara és énekkara szombaton, április 22-én 20 órakor és vasárnap, április 23-án 11 órakor a Kulturpalota nagytermé-ben szimfonikus hangversenyt tart.

Vezényel: Aczél Ervin (Nagyvárad). Az énekkart Pál Paradoaco-Adamești ve-zényli. Műsor: Schumann-oratórium: Pa-radicsom és Peri.

Szólísták: Pantea Ionel, a zwickau, pră-gai, bucurești-i, barcelonai, genfi és mün-cheni nemzetközi versenyek kitüntetettje, Popa Maria, Ghender Aurel, Máthé Edit, Covaci Elena és Volosciuc Gheorghe.

Jegyek a Kulturpalota pénztáránál kap-hatók.

A lenti műsort április 23-án, vasárnap 17.30 órakor Lippán megismétlik.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet le-
lenti: ma április 21-én változó idő
felhős égbolttal. Helyi eső lehetséges
villámlásokkal. Mérsékelt, majd kis-
sé megélénkülő keleti, délkeleti szél.
A hőmérséklet csökken. Várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet
plusz 3 és plusz 6, a legmagasabb
nappali hőmérséklet pedig plusz 12
és plusz 17 fok között.

Várható időjárás április 22-én és
23-án: továbbra is változó, esőre haj-
lós idő. A hőmérséklet az időköz vége
felé lassan emelkedik.

Tájékoztató

Szerkesztette:

BALAJ KATALIN

A tartalmas, a gyerme-
kek életkori sajátosságai-
nak, érdeklődésének meg-
felelő pionirtvékenység
kibontakoztatásában nagy
szerep hárul a pionirpa-
rancsnokokra. Hogy a
szervezeti élet vonzó és
érdekes legyen, abban is-
mét a pionirmunka irányi-

tásával megbízott pedagó-
gusoknak van döntő sza-
vuk. A megyei pionirta-
nács mai plenáris ülésé-
nek napirendjén (a pionir-
házban tartják 3 órai kez-
dettel) is az elmondottak-
kal kapcsolatos kérdés
szerepel: Hogyan foglal-
koztak a pionirtanácsok a

pionirok, nevelésével meg-
bízott káderek tájékozta-
tásával és továbbképzésé-
vel.

A plenáris alkalmával
kerül sor a megyei pio-
nirtanács és a pionirház
közös politikai és mód-
szertani kabinetjének meg-
nyitására is.

A könyvtárak szerepe a falvak kulturális életében

Ez a témája a szombaton Vladimirescu
meglátandó munkaértékelésnek, ame-
lyen megyénk községi könyvtárosai vesz-
nek részt. Az egynapos tanácskozás célja:
megbeszélni a könyvtárak tevékenységé-
ben bevált eredményes módszereket, azt,
hogyan járultak hozzá ezek az intézmé-
nyek a falvak kulturális életének fellendí-
téséhez. A megbeszélésre a vladimirescu
művelődési házban kerül sor, 14 községi
könyvtár küldötteinek részvételével.

Autónyereményes takarékbetétkönyv- sorsolás

■ Április 27-én kerül sor az első ne-
gyedévi autónyereményes takarékbetét-
könyvek sorsolására. Ez alkalommal 433
darab Dacia 1300 és 1100, Moszkvics 408,
Skoda 100 S személygépkocsit sorsolnak.

■ Ugyancsak április 27-én tartják a tu-
ristanyereményes takarékbetétkönyvek első
negyedévi sorsolását is, 59 kirándulást
sorsolnak. A nyertesek Franciaországba,
Olaszországba, a Szovjetunióba utazhat-
nak.

Aki a május eleji szabadnapokat ki-
rándulással akarja eltölteni, benevez-
het a kétnapos Herkules-füredől társas-
utazásra. Indulás: május elsején reg-
gel, visszatérés: 2-án este társasgép-
kocsival. Részvételi díj: 205 lej. Jelent-
kezéseket április 25-ig fogadják el.

Tegnap este nagy sikerrel mutatta be
az Aradi Állami Színház együttese Mircea
Petru Suciu fővárosi rendező színpadi el-
képzelésében Victor Ion Popa Take, Iance
și Cadîr című színdarabját. A díszleteket
Györfi Éva tervezte, a kísérőzenét Petre
Manzur komponálta. Vasile Varganici, Mir-
cea Gherdan, Nicolae Lehen, George Di-
dilescu, Ana Serghie-Ionescu, Horia Dan
Ionescu és Viorica Oancea játszották a
szerepeket.

Ma este Békéscsabán a helyi Jókai szin-
házban kerül sor Aurel Baranga Közérdek
(Interesul general) című szatirikus komé-
diájának magyarországi bemutatójára. Az
előadást Dan Alecsandrescu, az Aradi Ál-
lami Színház igazgatója rendezte.

Folytatások az I. oldalról

Túlszárnyalták felajánlásukat

Lajos, két ügyes szerszámlakatost. Mind-
ketten többszörös ujtók.

A sajtólóműhely is zengett a gépek
csatlakozásaitól. Itt is sok élenjárót tartanak
nyilván. Lazár Ilie azonban mindannyiukon
túltesz. Dicsérőleg kell szólnunk még
Hosszu Jánosról, Costea Persidáról, Vin-
cze Erzsébetről, Doszedla Máriáról és Dor-
ha Mihályról. Valamennyien a legjobbak
közé küzdöttek fel magukat.

Nemrég a szakszervezeti bizottság és az
ujtók kollektívája nagy eseményt ünne-
pelt. Az üzemszervezet keretén belül az u-
jtók és ésszerűsítők mozgalmának élenjá-
róivá váltak. S ezért megkapták az okle-
velet, s az ünnep előtt külön prémiumban
is részesültek a többszörös ujtók.

Azt akarják, hogy a következő hónapok-
ban is az élenjáró vállalatok közé kerül-
jenek. Ezt fejtegette ottjártunkkor Matei
Petru, a pártbizottság titkára és Relezer
József, a vállalat főmérnöke, akik kalenda-

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: 1. Többletporció. 7. Kis
Ottó. 8. Az A osztályu labdarugó-bajnok-
ság élvősa. 9. Bim ikerszáva. 11. Véd
(ékhiba). 13. Tépdí. 15. Nem hoz. 17. Azo-
nos magánhangzók. 18. A harmadik sze-
mély az. 20. Orosz uralkodó volt. 22. Vicc.
24. A hatalom és igazság című nagysike-
rű román filmben szerepel, elején kereszt-
nevének kezdőbetűjével

FÜGGŐLEGES: 1. Az említett film szö-
vegkönyvét írta. 2. OT. 3. Fél Tiborc. 4.
A film egyik főszereplője. 5. Vissza: mor-
sejel. 6. A film egyik női szerepét alakít-
ja. 10. A mérnököt megszemélyesítő film-
színész egyik neve. 12. Római szám. 14.
Skálahang. 16. Itala (ékhiba). 19. ZEO. 21.
Betűik az ábécé elején. 23. Fél szárnyas!

BEKÜLDENDŐ: vízszintes 24, függőleges
1, 4, 6, 10.

1	2	3		4	5	6
7				8		
		9	10			
11	12		13		14	
15		16			17	
		18		19		
20	21		22	23		
24						

Helyes megfejtés (április 16) Lagerlöf, Pé-
ter, Dery, Jókai, Leopardi, Gautier, France,
Vér.

★

Egy fiú és egy lány beszélgetnek:

- Bözsike, legyen a feleségem.
- Nem tud okosabbat?
- Tudok, de az nem akar a feleségem
lenni.

Nem elég tudni, hogy mi a jó, kell
tudni cselekedni is a jót.
(G. B. Shaw)

NYITOTT SZEMMEL

1. Mult héten, pénteken délután az
első zavart be a Poiana cukrászdába.
Kávét kértem, rövidet. Amit elém tettek,
nélkülözött még a kávé szagát is, borzasz-
tón fanyar, világosbarna folyadék volt.
Letettem a pénzt és otthagytam.

A kávéfogyasztás kérdése, úgy gondo-
lom, elég sokakat érdekel Aradon is. Na-
ponta sokan keresnek feltűnőleg egy csé-
sze fekete mellett. Temesváron olvastam
a falra kifüggesztve, hogy egy adag 2 le-
jes feketéhez 13,6 gr (a jobbik minőség-
ből 10,6 gramm) kávé használunk fel. A
fanyar, torkot összehúzó kávé, gondolom,
a már egyszer kifűzött és véletlenül is-
mét erre a célra használt maradékból ké-
szül. Nem akarok messzemenő következtetést
levonni az esetből, de úgy érzem,
szólni kell a gyenge minőségű kávé mi-
att. Elvárhatjuk, hogy a pénzünkért jó ká-
vét szolgáljanak fel. Javasolom, gyakrab-
ban és szigorúbban ellenőrizzenek, a népi
ellenőrök bevonásával is.

2. Hiába írják az amatőr fényképé-
szek az Universal áruház panasz-
könyvébe azt, hogy nem kapható fénykép-
előhívó-szer. „Ea magam sem láttam de-
cember óta” — vallja a fotostálya eláru-
sítónője. Ez nem vigasztaló. Itt a fényké-
pészek öröme, a tavasz. Mikor fényképe-
zenek, ha nem most?

Ugy vélem, az eset csak aradi jelenség,
mert jömagam vásároltam előhívót a na-
pokban Dován és Petrozsényban. De azt
nem kívánhatjuk, hogy minden amatőr or-
szágjáró körutára induljon. Tul sokba ke-
rülne a hobbi! Inkább induljanak be-
szerző körutra a kereskedelmi szervezet
illetékesei!

3. Idestova öt éve vagyok törzsvendé-
ge az 58-as számú kenyéruztárnak.
(UTA-ter). Ez idő alatt több elarusítónő
váltott, a felelős Graure Florica maradt.
Volt időm megismerni a vásárlók iránt ta-
nusított magatartásukat. A munkaruhás e-
gyen itt csakis kétnapos száraz kenyeret
kap. Aprópénz helyett kifívejt szolgáltnak,
ha kell, ha nem. De ez még a jobbik eset.
Mert a visszajáró aprópénz szinte ritkaság-
számba megy. Ebből kifolyólag persze a
vita, a veszekedés napirenden szerepel.
Mert van, aki megkockáztatja és kéri az
aprót, saját érsényét védve, de jaj annak.
Hétlőn este 7, fél 8 tájban kenyéért
álltam sorban. Már majdnem odaértem, a-
mikor egy igen jól öltözött ur, rá sem he-
derítve a sorra, egyenesen a pulthoz si-
etett. Bátorkodtam figyelmeztetni, hogy
mennyien állunk. Az ur bocsánatot kért
és szépen beállt a sor végére. Ekkor tört
ki a botrány. Egész hétre való rendreula-
sítást kaptam az elarusítónőtől. S hogy be-
bizonyítsa mindenki előtt, neki van igaza,
kihívta a sorból a jólöltözött vásárlót, hogy
odaadja neki a fél kenyeret. (Dicséretére
legyen mondva, az nem fogadta el).

A véget nem érő vitának és sértegetés-
nek a „tanulását” a panaszkönyvben a-
kartam megörökíteni. De csak akartam.
Három kollégám a tanum rá, hogy három-
négyeszeri kérésre sem kaptam meg. A fe-
lelősnőtől, esetleg a főnökötől szeretnék
választ kapni: miért nincs a panaszkönyv
mindenki számára hozzáférhető helyen? E-
setleg javaslatot is jegyezhetnének bele.
(A rovatot Szemző Tibor, Büte Gyula és
Kiss Ernő leveleinek felhasználásával állí-
tottuk össze).

gokból, amelyekben már végeztek a ku-
korica vetésével és ahol már csak néhány
hektár területet kell bevetni, az erő- és
vetőanyagok azokba a szövetkezetekbe csö-
portosítsák, amelyekben még jelentősebb
terület vár bevetésre.

Általában jó ütemben halad a kukori-
ca vetése valamennyi szövetkezeti gazda-
ságban. Igaz, hogy az idő is alkalmas
volt az összes tavaszi munkálatok végzé-
sére. Ennek ellenére elmarasztalólag kell
szólnunk a fenlaki és a szemlaki szövet-
kezetek, sertéshizlaló komplexumokról,
amelyekben még mindig nagyon vontat-
talan halad a kukorica vetése. Hiába t-
gyekeznek a gépesítők, ha az említett
komplexumok vezetői és szakemberei
nem fordítanak figyelmet a munka meg-
szervezésére. A gépesítőknek sokat kell
várniok a vetőmagra, a műtrágyára, eset-
leg a gvmirtó vegyszerekre. Szükséges,
hogy az említett komplexumokban tevé-
kenykedő pártszervezetek haladéktalanul
felelősségre vonják a farmvezetőket és a
szakembereket, mivel a lemaradás a
rossz munkaszervezésnek, a hanyagsá-
nak tulajdonítható.

Befejezés előtt a kukorica vetése

kukoricát vetettek el néhány nap alatt.
Ezt megelőzően felelősségérzettel ké-
szítették elő a magágyat, műtrágyát dol-
goztak a talajba, a vetéssel párhuzamo-
san pedig nagyobb területet gyomirtó-
vegyszereztek is.

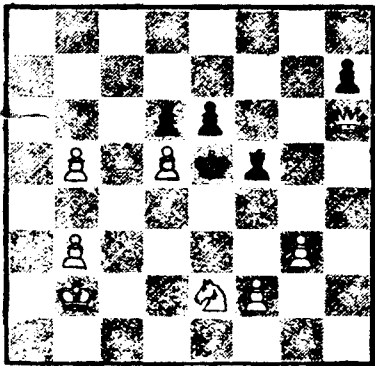
Jó ütemben és szintén befejezés előtt
van a kukorica vetése abban a hat mező-
gazdasági termelőszövetkezetben is, ame-
lyek a sinleani gépesítési állomás te-
vékenységi körzetébe tartoznak. Az elő-
irányzott 2540 hektár összterületből teg-
nap estig 2400 hektárt vetettek be a trak-
torosok. Az állomás vezetősége arról is
gondoskodott, hogy azokból a gazdasá-

SAKK-MATT

Az alábbi műben az Igencsak nehéz kulcs lépéskényszeres helyzetet teremt, amit az 1... ed változatban még látványosan meg is told világos!

Igen érdekes, élvezetes munka.

K. BEHTING

Matt 3 lépésben

A Traxler-feladvány megoldása:

1. Bg3 — c3!
1... Hf8 2. Vg5+, Kd6 3. Vc5 matt

1... Kf4 2. Ve7!, e3 3. Ve3: matt.
1... 2. Bc4! és 3. Vd4 matt.

Jól oldották meg:
Iscău Petru, Meggyes Antal, Noidor Klára, Mózes Leopold, Luca Liviu, Duffek Tibor, Mocanu Tudor és ifj. Korcsog Géza.

Itt hívjuk fel kedves olvasóink figyelmét, hogy a megfejtéseket legkésőbb szerda délutánig küldjék be.

☆

Egvik méltatója szerint Wilhelm Steinitz (1836-1900) a legnagyobb sakkgondolkodó volt, mert ugyyszólván a semmiből teremtetten meg a tudományos sakkgondolkodás világát. Elődjé nem volt, csak követői voltak — és gyakran ellenlábasa.

Hagyatékát, tanítását csak úgy tudjuk igazán felmérni, ha összehasonlítjuk Anderssen és Morphy korának sakkszemléletével.

Dr. Lasker, a későbbi világbajnok elmés megállapítása szerint a romantizmus korában az a felfogás uralkodott, hogy a sakkgyőzelem csak a játékos vesztülettel képességének fokától függ. A sakkozók ugyanis azt tapasztalták, hogy Anderssen egy hirtelen elővárosított kombinációval győzött, Morphy pedig egy ugyancsak hirtelen kialakított fergeteges támadással semmisítette meg ellenfelét. Mind a kombinációról, mind pedig a támadásról az volt a benyomásuk, hogy meglepő és megmagyarázhatatlan sugallatnak köszönhetők.

Steinitz volt az, aki először mondta ki, hogy a támadás eredményes keresztülvitelének objektív feltételei vannak. Eszedig: a pozíciójáról, illetve a pozícióhátrány. Többek között a következő adottságokat minősítette előnynek: fejlődési fölény, a centrum feletti uralom, gyenge pontok (vagy gyalogosok) az ellenfél táborában, futópár stb.

Röviden: lefektette a sakkozás mai formáinak alapjait azáltal, hogy kidolgozta a pozicionális alásfelépítés szabályait, rendszerezte a megnyitásokat stb.

Persze, tanítását eleinte — mint minden újat — értetlenül, sőt, gunyosan fogadták. De Steinitz kiállt igazáért, harcolt elvéért. Pennáját „vitriolba mártotta”, a 64 mezőn pedig bizonyított!

Első nagy sikere az 1866-os londoni 8:6 arányú győzelme volt Anderssen ellen. Pályafutása delején, 1886-ban New Yorkban +10, —5—4 arányban legyőzte Zukertort és hivatalosan is elayeri a világbajnoki címet!

Az egyre öregedő Steinitz a következő években még sikerrel védi meg címét a mindjobban feltörő tehetségek ellen. Így, a rendkívül erős orosz sakkozót, Csigorint párosmérkőzésben két alkalommal is legyőzi, de már az üstökösöként feltűnt, 25 éves Emanuel Laskerrel szemben +10, —5—4 arányban alulmarad (1894). És annak ellenére, hogy érezte: ez az öregség, a hanyatlás jele, ő volt az első, aki az új világbajnokot megjelenezte!

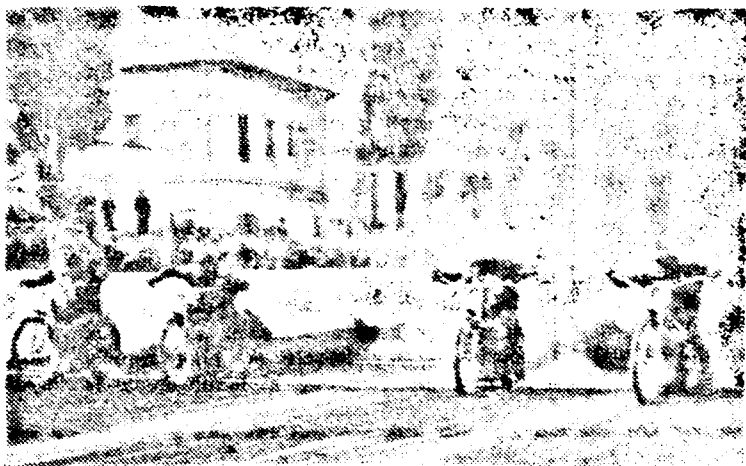
JÁNOSI ERVIN

Nemzetközi kupák

Szerda délután és késő este az európai labdarúgó-csapatok nemzetközi kupaküzdelmeiben a döntőbe jutásért játszottak mérkőzéseket. A Bajnokságok Európa Kupájában a kupavédő Ajax Amsterdam Lisszabonban a Benficaval mérkőzött, és 0:0 arányú döntetlent harcolt ki. Kovács István edző csapata jutott tovább, mivel az első találkozón 1:0-ra nyert. A másik ágon az olasz Internazionale ugyancsak 0:0-ra játszott Glasgow-ban a skót bajnok Celtic ellen. Mivel az első összecsapás is 0:0 volt, kétszer 15 perces hosszabbítás következett. Az eredmény ekkor sem változott, 11-es rúgások döntöttek: az olaszok mind az ötöt berúgták, a skótok egyet hibáztak, s így az 5:4 arányú győzelemük révén a milánóiak jutottak a BEK-döntőbe.

Az UEFA Kupában a Wolverhampton Wanderers 2:1 (2:0) arányban legyőzte a Ferencvárost (2:1-es angol vezetésnél Szőke ismét büntetőt hibáztott), s mivel a budapesti mérkőzés 2:2-re végződött, az angol csapat jutott tovább. A torna döntőjének másik résztvevője a Tottenham Hotspur lett, mely otthoni 2:1-es győzelme után 1:1 arányú döntetlent harcolt ki idegenben az AC Milan ellen.

A Kupagyőztesek Európa Kupájában a Bayern München együttesét Skóciában 2:0-ra legyőzte a Glasgow Rangers (az első fordulóban 1:1 volt), és bejutott a döntőbe, ahol a Moszkvai Dinamo — Berlini Dynamo találkozó győztesével fog játszani.

Amint arról már beszámoltunk, a napokban tartották városunkban az első nemzetközi tit-track versenyt.

(JIREGHIE VIRGIL felvétele)

Peches ember ne menjen a jégre...

Stanciu Ioan, Retezat utca 18. szám alatti lakos 1964 novemberéig gépkocsivezető volt. Ekkor azonban, egy peches napon ittas állapotban vezette a kocsit és egy közlekedési ellenőr bevitte a kórházba. A laboratóriumi vizsgálatok egy ezrelék alkoholt mutatnak ki a vérében. Természetesen azonnal elvették vezetési jogosítványát.

Stanciu úgy vélte, hogy majd „bosszút áll” még ezért, ha eljön az ideje. Egyelőre azonban különböző vállalatokban dolgozott — nem sofőrként —, hanem mint munkás, gépész, olajozó stb. Dolgozott a szállítási vállalatnál, a 13-as építételepen és saját háza táján is. 1964—68 között három „ügye” is volt a törvényszéken, amelyek következtében egyszer egy évi, egyszer hat hónapi börtönrre ítélték. Miközben büntetésének letöltését várta, ismét különös gondolat támadt. 1968. májusában benyult Goldeanu Ioan gépkocsivezető zsebébe, és a kezéhez ragadt annak vezetési jo-

gosítványa. Otthon vegyszerrel vette ki Goldeanu adatait, behelyettesítette saját nevével, fényképével, és megkezdte a munkát. De ismét peche volt, mert közben megérkezett a letartóztatási parancs. Azzal vigasztalódott, hogy büntetésének letöltése után a „szerzett” okmány segítségével ismét sofőr lesz.

Igy is történt. 1970. július 18-án szabadult a börtönből, és sürgősen állást keresett. Mivel lopott jogosítványa szerint BCDE kategóriájú hivatásos gépkocsivezető volt — aranyat érő ember — már augusztus 1-től felvették a mezőgazdasági termelősövetke-

zetek Horia utcai bemutató üzletébe.

Itt nem kértek tőle sem munkakönyvet, sem vezetői jogosítványt, nem kérdezték meg, hol dolgozott azelőtt, és hogy volt-e már büntetve. (A gépkocsivezetőnél ez nem jelentéktelen apróság, mivel ügykezelőnek is tekintik.) Egyszerű kérvény alapján nevezték ki a vállalat vezetésére teljes jogú gépkocsivezetőnek.

Pedig a törvény értelmében a Dimbovita megyei nyilvántartásnál kellett volna ellenőrizni Stanciu Ioant, mivel ebben a megyében született.

Igy aztán jól érezte magát új állásában — sőt, nagyon jól! —, egészen ez év március 19-ig, amikor a milícia szervei felfedték számos „tévedését”: lopást, csalást, hamisítást, jogosítvány nélküli gépkocsivezetést.

Ismét a bíróságnak kell Stanciu ügyét tárgyalnia...

VELEA GHEORGHE
milícia alezredes

HIRDETÉSEK

Az aradi Vagongyár

alkalmaz

szakképesített munkásokat
a következő mesterségekben

— kovács
— esztergályos

Ezenkívül alkalmaznak SZAKKÉPESÍTETLEN MUNKÁSOKAT, valamint ugyancsak SZAKKÉPESÍTÉS NÉLKÜLI embereket abból a célból, hogy az esztergályos és kovács mesterségben szakképesítést nyerjenek.

Az esztergályos szakmában való képzéshez szükséges nyolc általános osztály, a kovács szakmához négy osztály is elegendő.

Felvilágosítások az üzem személyzeti osztályán.
(314)

A Megyei Növényvédelmi Központ

Zimandului ut 2 szám

értesíti az Arad
municipiumi lakosokat,

hogy a kolorádó bogár irtására LINDATOX 20 vagy LINDATOX 3 rovarölő szert bocsát rendelkezésükre 75 százalékos kedvezménytel, a választókerületekben utcák szerint vagy mtsz-ek szerint összeállított névsorok alapján, úgy, mint az elmúlt évben. Egyénileg nem adnak ki anyagot. Más anyagokat is lehet ilyen módon beszerezni a saját tulajdonú zöldséges és a gyümölcsfák védelmére.

Termelők!

az Aradi Tejfeldolgozó Vállalat egységeiben megszervezik a tej és tejtermékek begyűjtését a termelők lakhelyén.

A juhtejt és a juh-tejtermékekért, amelyeket az államnak szerződés alapján szállítanak, a következő árat és előnyös feltételeket biztosítják:

— 7 százalékos zsírtartalmu juhtejt 3,50 lej/liter
— juhtejből készített Telemea túró maximális 52 százalékos nedvességtartalommal 15 lej/kg
— juhsajt maximális 50 százalék nedvességtartalommal 16 lej/kg

A völgyekben és hegyekben lakó termelők számára koncentrált takarmányt, korpát biztosítanak a következőképpen:

— 0,300 kg korpát 1 liter juhtejtért
— 1,200 kg korpát 1 kg Telemea túróért
— 1,400 kg korpát 1 kg sajtéért

Termelők!

Ha a 886/1971-es MTH értelmében növelni kívánják saját tulajdonukat képező juh-állományukat, az állam kölcsönt nyújt pénzben a vásárlási érték 70 százalékáig.

Termelők!

Hogy ezekhez az előnyökhöz jussanak, kéredelem nélkül kössenek szerződést.

A falusi tejtermelők ebben az időszakban iratkozhatnak föl és társulások szervezésére a Tejfeldolgozó Vállalatnál.
(248)

Olvasd és terjeszd
a VOROS LOBOGÓT!

George Macovescut fogadta Maurice Schumann

PARIZS. — Paul Diaconescu, az Agerpres tudósítója közli:

Maurice Schumann, Franciaország külügyminisztere csütörtök délelben a Quai d'Orsayn fogadta George Macovescut, Románia külügyminiszterének első helyettesét.

Ez alkalomból átfogó véleménycsere folyt a fő nemzetközi problémákról — elsősorban az európai biztonság és kooperáció

kérdéseiről, valamint a két országot érintő ügyekről, köztük a kereskedelmi cserék bővítéséről, a vámtarifák csökkentéséről stb.

A megbeszélésen részt vett Constantin Flitan, Románia párizsi nagykövete és Dumitru Mihail külügyminisztériumi igazgató.

A megbeszélés a két ország kapcsolatára jellemző szívélyes légkörben folyt le.

Az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága 27. ülészakának munkálatai

GENF (Agerpres). Gheorghe Cercelescu tudósítása:

A genfi Nemzetek Palotájában megkezdte tulajdonképpeni munkálatait az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának

27. ülészakája. A plenáris ülésen felvetették a bizottság főbb segédszerveinek a tevékenységére és határozataira vonatkozó kérdéseket, a bizottság hozzájárulását a fejlődő országok megsegítésével kapcsolatos ENSZ-programhoz, valamint a bizottság kooperációját más nemzetközi szervezetekkel. Felszólalt Magyarország, Törökország, a Szovjetunió, az USA, Csehszlovákia, Svédország, Jugoszlávia, Belgium, Olaszország és Spanyolország képviselője. A felszólalók egyetértettek azokkal az intézkedésekkel, amelyeket J. Stanovnic, az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának ügyvezető titkára javasolt az európai gazdasági kooperáció újabb követelményeinek megvizsgálására vonatkozóan.

Uruguayban 48 órás tiltakozó sztrájkot hirdettek amiatt, hogy a Kommunista Párt egyik montevidói helyi szervezetének székháza ellen támadást hajtottak végre és ennek során hét személyt meggyilkoltak, három megsebesítettek. A sztrájkolók követelik az ostromállapot megszüntetését, a demokratikus szabadságjogok helyreállítását, valamint az életkörülmények javítását.

Az indokínai harcterekről jelentik DÉL-VIETNAM

A dél-vietnami hazafias erők az utóbbi 12 órában újabb támadásokat intéztek a harmadik katonai körzetben állomásozó saigoni egységek ellen. An Loc várost, Binh Long tartomány közigazgatási székhelyét hevesen lőtték, a város környékén pedig gyalogsági összelüzekre került sor. A Nemzeti Felszabadítási Front egységei több helyen csapdába ejtették a Thieu-rendszer katonáit. Hírgyűnkörségi jelentések szerint heves összelüzek vannak Saigontól alig 45 kilométerre északra és Ben Cat környékén, a fővárostól 40 kilométerre. A saigoni csapatok támogatása végett az amerikai légierő csütörtökre virradólag 17 ízben bombázta Quang Tri, Thua Thien, Quang Tin tartományt és a Magas Fennsík-

kok övezetét. Saigoni katonai hírforrásokból kitűnik, hogy az amerikai légierő támogatása ellenére a saigoni csapatok fejezetlenül menekültek a Binh Dinh tartomány Hoaihoa, amelynek egyik támaszpontját két nappal ezelőtt foglalták el a hazafiak.

KAMBODZSA

A kambodzsai hazafias erők fokozott támadásai az 1. számú, Phnom Penh—Saigon országút mentén arra kényszerítették az ellenséget, hogy elhagyja chipoui és prasauthi állásait és visszavonuljon Svay Rieng városba, amelyet csütörtökre virradólag heves rakétatámadás ért. Svay Rieng — közli a France Presse — jelenleg teljesen elszigetelődött.

Heves összecsapásokra került sor csütörtökön az ország délkeleti részén lévő hadállások környékén. Egy Phnom Penh-i katonai szöveg a Lon Nol-csapatok helyzetét kritikusnak minősítette. Az övezetben nagyméretű harcok folynak még Kompong Trachban.

Az oldalt
FRISS PANIÁN IVÁN
szerkesztette

Brisbane-ban az Ausztráliai Kommunista Párt helyi szervezetének székházában szerda reggel bombamerénylet történt. A robbanás több ezer dolláros kárt okozott az épület földszintjén lévő könyvesboltban. Fél órával a merénylet után ismeretlen személy háromszor belelőtt egy másik negyedben lévő könyvesbolt kirakatába, amelyben kommunista kiadványok voltak kiállítva. Mindkét merénylet után ismeretlen személy telefonon értesítette a helyi lap szerkesztőségét a történetről, s közölte, hogy mindenkit „kinyír”, aki részt vesz a vietnami háború ellen tervezett pénteki tiltakozó tüntetésen.

A bilbaói Orvosi Egyetem diákjai bojkottálják az előadásokat tiltakozásul 55 társuk letartóztatása miatt. A letartóztatottakat azzal vádolják a hatóságok, hogy tagjai a Spanyol Kommunista Pártnak.

Az Európa nevű angol kormányozható léghajó a London melletti Bedfordban lezuhant. A léghajót ezelőtt egy hónappal próbálták ki és légi ellenőrzésre, valamint televíziós hirdetések továbbítására szánták. Később fel akarták használni a müncheni olimpiai játékok közvetítésére. A lezuhanás a hélium kiszivárgása miatt következett be. A katasztrófa időpontjában senki sem tartózkodott a léghajó fedélzetén.

Szerdán a japán gazdaság több szektorában és más tevékenységi területeken számos sztrájkmozgalom bontakozott ki. A kormányintézmények, kórházak, egyes ipari cégek és szolgáltatási egységek alkalmazottai követeléseik alátámasztásáért egy órától 24 óráig terjedő sztrájkokat szerveztek. E sztrájkokban megközelítőleg 2500 szakszervezeti szervezet tagjai vettek részt. Szerdán a sztrájkolók száma elérte az 1,3 milliót.

Helsinki-ben megtartották a finn—román kereskedelmi egyesület évi ülését, amelyen részt vett néhány nagy finn cég és import-export vállalat képviselője.

Az ülést vacsora követte, amelyen részt vett Mircea Bălănescu, Románia finnországi nagykövete, a nagykövetség és a kereskedelmi kirendeltség több tagja. Ebből az alkalomból széles körű véleménycsere folyt, s kiemelték a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének újabb lehetőségeit, majd hangsúlyozták bizonyos együttműködési akciók konkretizálásának szükségességét és lehetőségét.

EGYESÜLT ÁLLAMOK:

Az amerikai békehívek felújították offenzívájukat a vietnami háború ellen: az ország minden városában tüntetéseket szerveztek. A felvétel egy washingtoni tüntetésen készült.

Apollo—16

Az Orion holdmodul bucuresti-i idő szerint 20.08 órakor levált a Casper vezérhajóról és megkezdte az ellenőrzött leszállást. Az Orion bucuresti-i idő szerint 22.41 órakor simán Holdat ér. Miután John Young és Charles Duke körülbelül három órán át aprólékosan ellenőrizte a holdmodul rendszereit, a két járművet szétválasztották. Ha minden a terv szerint történik, Young lesz a kilencedik, Duke pedig a tizedik holdkiránduló. A holdexpedíciók történetében először száll le az ember hegyes vidéken, a hatalmas Descartes kráter közelében, ahol remélhetőleg a Naprendszer kialakulásának i-

dejéből származó kőzetmintákat lehet gyűjteni.

☆

A Saturn—V hordozórakéta harmadik lépcsője csütörtökre virradó éjjel — Houstonból továbbított utasításra — becsapódott a Hold felszínére. A becsapódás okozta rezgéseket az Apollo—12, 14 és 15 asztronautái által a Holdon felszerelt szeizmométerek nagy pontossággal rögzítették. Mint ismeretes, a becsapódás okozta rezgéshullámok megfigyelésével a Holdtalaj szerkezetét kívánják tanulmányozni.

LEGFRISSEBB HÍREINK

A barcelonai egyetemi hallgatók szerdán tüntetéseket szerveztek, tiltakozva a Vietnam DK elleni amerikai bombatámadások miatt. A Barcelonai Egyetem több mint 700 diákja gyűlésen ítélte el a vietnami háború újabb eszkalációját és az egyetem épületére kitűzte Vietnam DK zászlóját. Ugyanazonnap több száz diák a város utcáin tüntetett.

A Kínai Külügyi Intézet bankettel rendezett a Kínai NK-ban tartózkodó Mike Mansfield amerikai demokrata párti szenátor és Hugh Scott republikánus párti szenátor tiszteletére — jelenti az Új Kína hírgyűnkörség.

A banketten részt vett Go Mo-zso, a Kínai Népi Gyűlés Állandó Bizottságának al-elnöke és más kínai hivatalos személyek.

Az Associated Press és a Reuter híradása szerint a pakisztáni külügyminisztérium szóvivője kijelentette: Zulfikar Ali Bhutto elnök és Indira Gandhi indiai miniszterelnök képviselői a jövő héten Iszlambad közelében találkoznak, hogy előkészítsék az indiai—pakisztáni csúcstalálkozót. E találkozó célja a két ország között fűgőben lévő kérdések megoldása. A szóvivő nem közölte a csúcstalálkozó időpontját.

Az Associated Press szerint az előzetes tárgyalások során szónyegre kerül a pa-

kisztáni és indiai hadifoglyok hazaszállításának kérdése is.

Edward Kennedy szenátor felhívta az USA kormányt, tegyen lépéseket a Kuba Köztársasággal való normális kapcsolatok kialakítására — közli az Associated Press hírgyűnkörség. A demokrata szenátor javasolta, hogy a kormány első lépésként vizsgálja meg, hogyan vehetnének véget a Kuba Köztársaság elszigetelését célzó akcióknak, majd későbbi időpontban tanulmányozza a diplomáciai kapcsolatok helyreállításának a lehetőségét is.

Április 17 és 20 között tárgyalások folytak Koppenhágában az 1972—1974-re vonatkozó román—dán kulturális csereprogram megkötéséről. A program ösztöndíj cseréket irányoz elő szakképzés céljából a tudomány és az oktatás különböző területein, s ugyanakkor együttműködést tervez egészségügyi, kulturális és művészeti téren, továbbá ifjúsági küldötség cseréi stb. fejlesztését.

Amint a Tanjug közli, Jugoszlávia SZSZK Szövetségi Gyűlésének Egészségügyi és Népjelölti Tanácsa Belgrádban ülést tartott, amelyen megvitatották a himlőjárvány érintette övezetek helyzetét. Amint hangsúlyozták, az egészségügyi szervek ellenőrzés alatt tartják az összes érintett övezeteket, s arra számítanak, hogy e hó végére vagy a jövő hónap elejére valamennyi érintett övezetet járványmentesnek nyilváníthatnak.